

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2025

Ivana Moravcová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Komparace životního a neživotního pojištění na českém a evropském trhu
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Ivana Moravcová**
Osobní číslo: **E21760**
Studijní program: **B0412A050011 Finance**
Téma práce: **Komparace životního a neživotního pojištění na českém a evropském trhu**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je posoudit význam životního a neživotního pojištění v České republice a v Evropě, včetně vymezení faktorů, které na to mají vliv. Součástí práce bude i provedení analýzy jednoho zvoleného produktu pojištění a jeho komparace na českém a evropském trhu.

Osnova:

- Charakteristika a členění pojištění.
- Pojišťovny na českém a evropském trhu.
- Analýza produktu neživotního pojištění na trhu.
- Komparace pojistných trhů.
- Shmutí a doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2021* [online]. [cit. 2023-06-23]. Dostupné z: <https://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocní-zpravy/2021.pdf>
DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, [2015]. ISBN 978-80-87865-25-5
DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd., přeprac. Praha: Ekopress, c2009. ISBN 978-80-86929-51-4
Kolektiv autorů. *Životní pojištění*. Praha: Grada, 2002. Finance pro každého. ISBN 80-247-0146-4

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Simona Tučková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černošský, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem „Komparace životního a neživotního pojištění na českém a evropském trhu“ jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 24. 7. 2025

Ivana Moravcová v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala Ing. Simoně Tučkové, Ph.D. za cenné rady při odborném vedení mé bakalářské práce, kterými přispěla k jejímu vypracování. Poděkování patří také paní Monice Pozděnové za odborné rady v oblasti pojišťovnictví.

ANOTACE

Primárním cílem bakalářské práce je charakterizovat a posoudit životní a neživotní pojištění českého a evropského pojistného trhu. Zprvu je popsána charakteristika a členění jednotlivých druhů pojištění. Čtyři nejvýznamnější pojišťovny, které působí jak na českém, tak i evropském pojistném trhu, jsou představeny v druhé kapitole. V další části je zanalyzován pojistný produkt, kterým je pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, u vybraných pojišťoven. Komparace pojistných trhů v České republice a v Evropě je rozebrána v poslední kapitole.

KLÍČOVÁ SLOVA

pojištění, pojistná plnění, pojistné trhy, pojišťovny, pojistné produkty, pojistné

TITLE

Comparison of life and non-life insurance on the Czech and European markets

ANNOTATION

The primary objective of the bachelor's thesis is to characterize and assess life and non-life insurance in the Czech and European insurance markets. First, the characteristics and classification of individual types of insurance are described. The four most important insurance companies operating in both the Czech and European insurance markets are presented in the second chapter. The next part analyzes the insurance product, which is third party liability insurance, in selected insurance companies. The comparison of insurance markets in the Czech Republic and Europe is discussed in the last chapter.

KEYWORDS

insurance, insurance benefits, insurance markets, insurance companies, insurance products, insurance premiums

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD	12
1 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ POJIŠTĚNÍ.....	13
1.1 Životní pojištění.....	13
1.1.1 Pojištění pro případ smrti.....	15
1.1.2 Pojištění pro případ dožití.....	16
1.1.3 Smíšené pojištění	18
1.1.4 Penzijní připojištění	19
1.2 Neživotní pojištění.....	19
1.2.1 Neživotní pojištění osob	21
1.2.2 Pojištění majetku.....	22
1.2.3 Pojištění finančních ztrát	24
1.2.4 Pojištění odpovědnosti za škody.....	26
2 POJIŠŤOVNY NA ČESKÉM A EVROPSKÉM TRHU	28
2.1 Kooperativa.....	29
2.2 Generali Česká pojišťovna.....	30
2.3 Uniqa.....	31
2.4 Allianz.....	31
3 ANALÝZA PRODUKTU NEŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	32
3.1 Povinné ručení	32
3.1.1 Kooperativa.....	33
3.1.2 Generali Česká pojišťovna.....	34
3.1.3 Uniqa.....	35
3.1.4 Allianz.....	38

3.4 Shrnutí a doporučení	39
4 KOMPARACE POJISTNÝCH TRHŮ	41
4.1 Komparace českého pojistného trhu	41
4.1.1 Počet komerčních pojišťoven	41
4.1.2 Výše hrubého předepsaného pojistného	42
4.1.3 Průměrné pojistné na obyvatele	42
4.1.4 Propojištěnost.....	43
4.2 Komparace evropského pojistného trhu	44
4.2.1 Počet komerčních pojišťoven	44
4.2.2 Výše hrubého předepsaného pojistného	45
4.2.3 Průměrné pojistné na obyvatele	45
4.2.4 Propojištěnost.....	46
4. 3. Shrnutí a doporučení	49
ZÁVĚR	50
POUŽITÁ LITERATURA	52
SEZNAM PŘÍLOH.....	55

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Počet pojistných smluv v mil. ks.....	13
Obrázek 2: Struktura pojistného trhu v životním pojištění dle předepsaného pojistného v %.	15
Obrázek 3: Struktura pojistného trhu v neživotním pojištění dle předepsaného pojistného v %	20
Obrázek 4: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP v tis. Kč.....	28
Obrázek 5: Podíly na trhu v %.....	29
Obrázek 6: Průměrné roční pojistné v eurech na obyvatele v roce 2022	46
Obrázek 7: Propojištěnost v % za rok 2022.....	47
Obrázek 8: Propojištěnost životního a neživotního pojištění za rok 2022 v %	48
Tabulka 1: Porovnání povinného ručení v Kč	33
Tabulka 2: Varianty povinného ručení v Kč.....	36
Tabulka 3: Počet institucí pojistného sektoru v České republice	41
Tabulka 4: Výše hrubého předepsaného pojistného v miliardách Kč	42
Tabulka 5: Průměrné pojistné na obyvatele v Kč	43
Tabulka 6: Propojištěnost v %	43
Tabulka 7: Počet institucí pojistného sektoru ve vybraných státech za rok 2022	44
Tabulka 8: Výše hrubého předepsaného pojistného v milionech USD	45

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

a.s	akciová společnost
AXA	AXA pojišťovna a.s.
B.V.	Besloten Vennootschap
CEE	Central and Eastern Europe
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ESG	Environmental, Social, and Governance
EU	Evropská unie
EU/EHP	Evropská unie a Evropský hospodářský prostor
EUR	euro
HDP	hrubý domácí produkt
Kč	Koruna česká
ks	kus
mil.	milion
mld.	miliarda
PPF	První privatizační fond
USD	americký dolar
VIG RE	Vienna Insurance Group zajišťovna
VISA	Visa International Service Association

ÚVOD

Pojistný trh je nedílnou součástí finančního trhu, ovlivňuje současnou ekonomiku a má zásadní vliv jak na jednotlivce, tak i domácnosti a firmy. Pojištění je významný finanční nástroj, který slouží ke krytí různých druhů rizik, jedná se o úraz, nemoc, smrt, živelní katastrofy, majetkové škody či odpovědnost za újmu. Pojišťovnictví lze rozdělit na dvě primární kategorie, kterými je životní a neživotní pojištění. Každý druh pojištění má svá specifika, funkce a dopady v ekonomice na klienty či pojišťovny. Životní pojištění se pojí s dlouhodobým zajištěním pro případ smrti, invalidity nebo dožití, zatímco neživotní pojištění kryje škody způsobené na majetku, zdraví či odpovědnost za škody.

Nejen v České republice, ale i v evropských státech dochází v posledních letech k důležitým a významným změnám v oblasti pojišťovnictví. Největší vliv má na změny ekonomika, legislativa, historie, region či kultura. Zatímco západní Evropa je mnohem vyspělejší než střední a východní Evropa a lze se setkat ve vyspělých státech s vysokou kvalitou života, tak naopak zbylá část Evropy velmi zaostává v pojišťovnictví a jejích trendech.

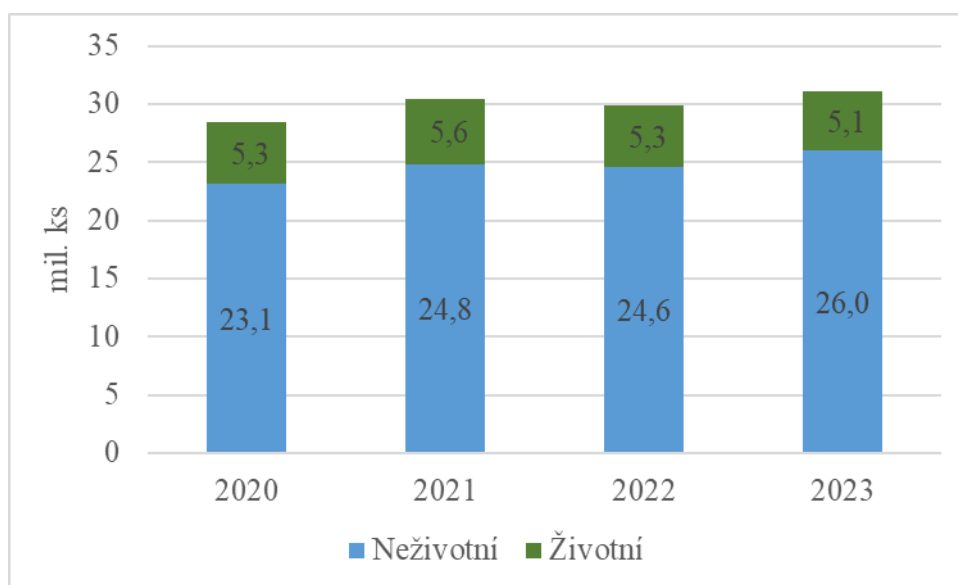
Každý pojistný trh je možné analyzovat pomocí ukazatelů, kterými je hrubé předeepsané pojistné, průměrné pojistné na obyvatele či propojištěnost. Jednotlivé výsledky z daných ukazatelů pramení z vnitřních a vnějších faktorů, které ovlivňují pojistný trh ve sledované zemi. Zvolené ukazatele souvisí se současnou rostoucí potřebou, která se týká finančního zabezpečení obyvatelstva v době, která je velmi nevyzpytatelná a neustále probíhají změny v rámci evropského pojistného trhu, což i souvisí se změnami v dokumentu „Solventnost II.“

Srovnání českého pojistného trhu s evropským umožní identifikovat specifika domácího prostředí a vymezí oblasti pro budoucí rozvoj. Porovnání vyspělých západoevropských států se zbytkem Evropy poslouží jako inspirace pro následný růst a mohlo by docházet k zamezení značných rozdílů v pojišťovnictví napříč státy.

Cílem bakalářské práce je posoudit význam životního a neživotního pojištění v České republice a Evropě, včetně vymezení faktorů, které na to mají vliv. Součástí práce je i provedení analýzy jednoho zvoleného produktu pojištění a jeho komparace na českém a evropském trhu.

1 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ POJIŠTĚNÍ

V první kapitole jsem se zaměřila na teoretické rozdělení životního a neživotního pojištění, dále se v této kapitole zaměřuji na grafické vyjádření počtu pojistných smluv a strukturu pojistného trhu v životním pojištění dle předepsaného pojistného. Obrázek 1 vyjadřuje počet uzavřených pojistných smluv v letech 2020 – 2023. V posledním porovnávaném roce je viditelný menší nárůst v neživotním pojištění a celkový počet sjednaných smluv za rok 2023 činil 31,1 mil. ks. Z celkového počtu pojistných smluv bylo uzavřeno 5,1 mil. ks v životním pojištění, naopak v neživotním pojištění se celkem uzavřelo 26 mil. smluv.

Obrázek 1: Počet pojistných smluv v mil. ks

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Vývoj obou druhů pojištění se jednoznačně velmi liší a je viditelný trend v uzavírání většího počtu smluv v neživotním pojištění. Zatímco počet smluv neživotního pojištění stoupl, naopak v životním pojištění je viditelný postupný pokles v počtu aktivních smluv od roku 2021.

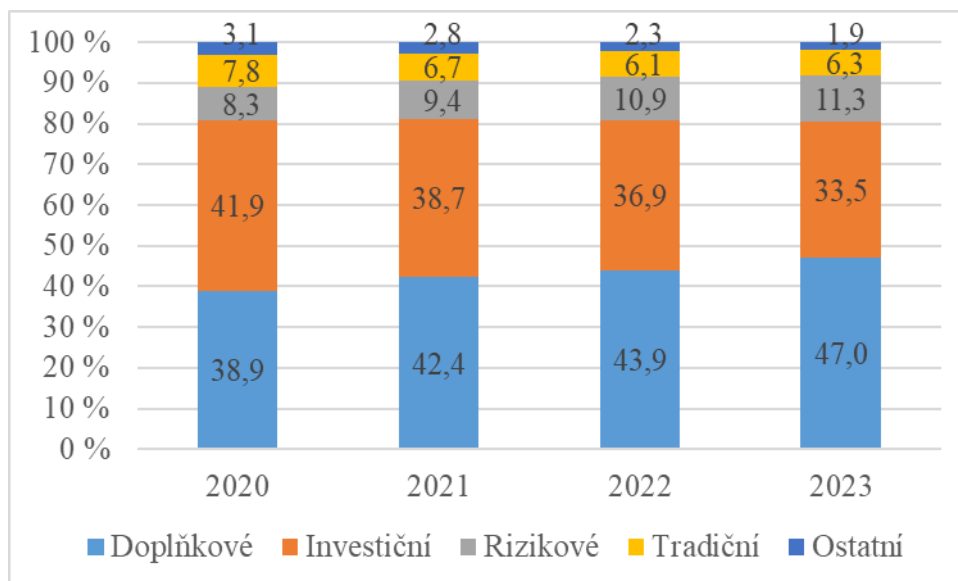
1.1 Životní pojištění

Životní pojištění slouží k ochraně před riziky souvisejícími s lidskými životy. Hlavní úlohou životního pojištění je ochrana pozůstalých v případě smrti živitele. Pojištění kryje dvě základní události pojistného nebezpečí, kterými jsou úmrtí a dožití. V současnosti dochází ke kombinaci těchto dvou událostí a toto smíšené pojištění se nazývá pojištění pro případ smrti či dožití. Pojistnou událostí v pojištění pro případ smrti je samotná smrt pojištěného, tudíž nahodilá událost nerozlišuje, zda došlo již k smrti, ale řeší kdy nastane. Pojistnou událostí v pojištění pro případ dožití je věk pojištěného, který je sjednaný v pojistné smlouvě. Ve většině případech

krytí produktů obsahuje další pojistná nebezpečí neživotního charakteru, jako je například invalidita, vážná nemoc či úraz. Dříve byl větší důraz kladen na krytí pojistného nebezpečí v důsledku úmrtí, které souvisí s krytím potřeb blízkých osob při úmrtí pojištěného, který byl živitelem rodiny (Černohorský, 2020).

Životní pojištění lze definovat jako jeden z alternativních nástrojů, který slouží ke krytí potřeb v postproduktivním věku. Roste význam životního pojištění jako nástroje, který slouží pro spoření na stáří, ale v převážné části to lze chápat jako spojení spoření a pojistné ochrany. Pojistník si volí určitou velikost pojistné částky, která je domluvena a splňuje kromě krytí rizik úmrtí a dožití, také funkci úspornou. Lze také životní pojištění chápat jako nástroj pro spoření a investování. Ze strany státu je poskytována podpora pro životní pojištění a daňové zvýhodnění pro pojistníky. Ve struktuře pojištění se využívá forma obnosová, ve které se předem dohodne pojistná částka, která bude vyplacena v momentě smrti nebo dožití pojištěného (Životní pojištění, 2002).

Obrázek 2 znázorňuje strukturu životního pojištění podle předepsaného pojistného. Z obrázku je viditelné dominantní postavení doplňkového a investičního životního pojištění. Od roku 2021 dosahuje vyššího objemu doplňkové životní pojištění úrazu či nemoci. Předepsané pojistné v roce 2023 dosáhlo hodnoty 47 % a z daných ukazatelů vykazuje nejvyšší změnu. Druhým nejčastějším životním pojištěním dle předepsaného pojistného je investiční pojištění, které zahrnuje produkty související s investičním fondem. Nicméně v posledních třech letech investiční pojištění klesá a v roce 2023 dosáhlo hodnoty 33,5 % v objemu předepsaného pojistného.

Obrázek 2: Struktura pojistného trhu v životním pojištění dle předepsaného pojistného v %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Další tři pojištění, které se člení na rizikové, tradiční a ostatní, dosahují razantně nižšího objemu předepsaného pojistného. Rizikové životní pojištění kryje případy spojené se smrtí a v posledních letech podíl předepsaného pojistného značně roste. Tradiční pojištění pro případ dožití či smrti dosáhlo v roce 2023 hodnoty předepsaného pojistného 6,3 %. Do kategorie ostatní, která dosahuje nejnižších hodnot v grafu, spadá důchodové a svatební pojištění, dále pojištění finančních prostředků na výživu dětí a další kapitálové činnosti. Tyto produkty v posledních letech razantně ubývají a dá se očekávat jejich postupný úpadek a zrušení, důvodem je nezájem klientů o tento druh pojištění.

1.1.1 Pojištění pro případ smrti

Pojištění pro případ smrti souvisí pouze s rizikem smrti. V tomto případě se sjednaná částka vyplácí osobě, kterou určil pojistník, a tou je obmyšlený, tedy osoba, která je uvedena v pojistné smlouvě. Lze se setkat i s pojmem rizikové životní pojištění, které má avšak stejný význam jako pojištění pro případ smrti. Nejčastěji se pojištění uzavírá jako zabezpečení blízkých osob, dále k úhradě nákladů souvisejících se zařizováním pohřbu.

Rozdělení pojištění se dělí podle způsobu sjednání pojistné doby na dočasné a časově neomezené. Dočasné pojištění pro případ úmrtí kryje riziko smrti pouze tehdy, pokud byla sjednaná pojistná doba. V praxi to znamená, že se pojistné plnění vyplácí v momentu, kdy nastane pojistná událost. Pojistné plnění se naopak nevyplácí, pokud nedošlo k pojistné události. Uplatnění pojištění se nejčastěji vyskytuje při čerpání úvěrů či půjček. V tomto případě se vždy

velikost pojistné částky určuje na základě velikosti dlužné částky a také při smrti pojistníka, jeho pojistné plnění slouží k vyrovnání závazku vůči bance. Dočasné pojištění pro případ smrti lze dále rozčlenit dle pojistné částky na pevně stanovenou pojistnou částku, ale může se také nárokovat pojistná částka klesající, avšak musí být v souladu s klesající dlužnou částkou. V praxi se velikost pojistného plnění přeměřuje pravděpodobností, a to jaká je šance, že dojde k úmrtí v daném věku pojištěného (Syrův a Tyl, 2021).

Naopak u časově neomezeného pojištění pro případ smrti dochází vždy k pojistnému plnění, avšak není znám datum výplaty. V praxi se stanovuje horní hranice věku pro výplatu pojistného plnění a synchronně je platba pojistného redukována hranicí věku. Riziko úmrtí pojištěné osoby se s věkem zvyšuje a od tohoto parametru se odvíjí pojistné, tedy částka, kterou pojištěný platí. Z toho vyplývá, že by se placená částka každý rok navyšovala, nicméně ve skutečnosti se cena pojištění stanovuje jako konstantní pojistné. V praxi to vypadá tak, že pojištěný platí zprvu více než je úmrtnostní pravděpodobnost a pojišťovna z této částky tvoří rezervu na pojištění, kterou poté čerpá v druhé fázi pojistné doby, kdy pojistník již platí menší částku za pojistné než je stanoveno riziko úmrtí.

Důležitým faktorem při využití životního pojištění, které slouží ke krytí smrti a dalších pojistných hrozeb, která mají neživotní charakter, je specifikace výše pojistné částky, a ta se opírá o několik přístupů. Všechny přístupy jsou vzájemně provázány účelem a podobou životního pojištění. Pojistná částka by měla korespondovat s násobkem ročního čistého příjmu pojištěného a také velikostí finančních závazků, které ještě nebyly splaceny. Jak již bylo zmíněno výše, tak pojistná částka by měla být konstantní, ale ne vždy tomu tak musí být. Můžeme se setkat i s částkou rostoucí i klesající. Rostoucí pojistná částka se odvíjí podle vývoje indexu spotřebitelských cen, tedy inflace, a souvisí s tím růst pojistného. Přístupy, které slouží k vymezení velikosti pojistné částky jsou dány v závislosti na výši úvěru, výši příjmů a odvozením od výdajů. Při čerpání úvěru, nejčastěji hypotečního úvěru, bude zbývající částka placena z pojistného plnění, pokud nastane smrt dlužníka.

Zajímavostí je, že v České republice se stanovuje pojistná částka jako pěti až sedminásobek ročního příjmu pojištěného, nýbrž ve světě se jedná až o desetinásobek ročního příjmu (Ducháčková, 2015).

1.1.2 Pojištění pro případ dožití

Při pojištění pro případ dožití se setkáváme s platbami, které jsou jednorázové nebo běžné. Dalo by se říci, že se jedná v případě pojištění pro případ dožití o formu spoření, kdy se utváří rezervy

do budoucnosti. Diference mezi životním pojištěním a spořením je především v ručení. Pojišťovna ručí za vklady od pojistníků dle pojistné částky, která byla sjednána. Pokud dojde k pozastavení úhrad pojistného, vyskytují se zde sankce od pojišťovny. Pojištění pro případ dožití není tak typické jako spoření, ale nejvíce se setkáváme s variantou pojištění důchodového a věnového (Tatek Benetti a Izáková, 2024).

V důchodovém pojištění se jedná o opakované dožití pojištěného, kde je sjednaný věk a pojistné částky jsou vypláceny v intervalech, vždy od sjednaného okamžiku. Výplaty důchodů se liší dle momentu zahájení, rozlišujeme ihned splatný důchod a odložený důchod. Ihned splatný důchod se skládá z jednorázových plateb pojistného pojistníkem a instituce, tedy pojišťovna, vyplácí důchod v daných intervalech, avšak v současné době se tento způsob vyskytuje jen zřídka. Pojištění odloženého důchodu se skládá ze stanovené doby, kdy je placeno pojistné až po dobu odkladu a rovněž také od počátku výplaty důchodu. Můžeme říct, že se jedná o pravidelné spoření, které poté slouží k výplatě důchodu. Tento druhý způsob pojištění se v současné době vyskytuje mnohem více.

Období vyplácení výplat je buď ohraničené nebo neohraničené sjednanou dobou. Neohraničenou dobu lze definovat jako dobu, kdy nastane smrt pojištěného. Důležitá je vždy podstata důchodového pojištění a tou je ujednání výplaty základního důchodu, která zajišťuje potřeby v postproduktivním věku. První varianta důchodu je doživotní a druhou variantou je důchod, kdy je daná částka vyplácena pravidelně dle dané doby v pojistné smlouvě (Gmentová, 2020).

Dalšími variantami důchodu je pozůstalostní či dočasný důchod. Pozůstalostní důchod je platný v momentu, kdy nastane smrt pojištěného, který je uveden v pojistné smlouvě a další podmínkou pro vyplacení důchodu je dosažení konce sjednaného období. Dočasný důchod nastává tehdy, pokud dojde k plné invaliditě, která nastane po dané době od sjednání pojistné smlouvy a před začátkem splatnosti základního důchodu.

Věnové pojištění se uzavírá na dožití finančně závislého člověka, tedy dítěte. Samotné pojištění uzavírá jeden či oba rodiče, který je rovněž pojistníkem, v zájmu svého dítěte, které bude jako pojištěný. Pojistné plnění se uzavírá dle věku, kterým může být dosažení plnoletosti, ukončení školní docházky, začátek dalšího studia či svatba a vyplácí se při dožití pojištěné osoby. Výplaty pojistného plnění jsou stanoveny buď jednorázově nebo jako postupné vyplácení důchodu. Tento druh pojištění se využívá v souvislosti se zajištěním dětí a setkáváme se i s rozšířením o další krytí pojistných nebezpečí, kterými může být smrt jednoho či obou rodičů. V tomto

případě dochází k výplatě pozůstalostního důchodu pojištěné osobě nebo může být také uvolněna dohodnutá pojistná částka. Další hrozbou je invalidita rodiče, tedy prominutí plateb na pojistném, či smrt pojištěného dítěte, kdy dojde k vrácení pojistného (Ducháčková 2005).

1.1.3 Smíšené pojištění

Ve smíšeném životním pojištění dochází k propojení pojištění pro případ smrti a dožití, můžeme se setkat také s pojmem kapitálové životní pojištění. K výplatě dohodnuté pojistné částky dochází v den, který je dohodnut s pojišťovnou v pojistné smlouvě. V případě, že se pojistník nedožije stanoveného dne, jedná se pak o pojistné plnění v dané výši před tím, než nastane konec dohodnuté pojistné doby, pojistné je tedy vyplaceno obmyšlenému, tedy osobě, kterou sám určil pojistník ve smlouvě. Smíšené pojištění může být dohodnuto na odlišné pojistné částky, avšak i ty jsou vzájemně velikostně propojeny. Charakteristickým rysem je navýšení krytí pojistných rizik neživotního charakteru jako je úraz, invalidita či vážná nemoc.

Specifickou formou je kolektivní životní pojištění, které slouží k pojištění skupiny osob. Při této formě pojištění dochází k specifickému oceňování životních rizik, tudíž se zde vyskytuje charakteristický přístup k využití životního pojištění. Mezi hlavní výhody patří možnost pojišťovat se na podobné pojistné částky bez hodnocení zdravotního a finančního, dochází k nižším kalkulačním nákladům, což se projevuje menšími provizemi zprostředkovatelům, menšími správními obtížnostmi a nižším společným inkasem pojistného. Jako nejdůležitější je snadná správa pojištění, jelikož se uvádí méně informací a není zde potřeba velká analýza dat. Proto zde dochází k roční kalkulaci rizikových pojištění, kde se zohledňuje region či povolání. Nejvyskytovanějším případem uzavření této smlouvy je vztah zaměstnavatele se svými zaměstnanci, profesní asociace, odborové svazy, pojištění klientů banky či vlastníků platebních karet (Životní pojištění, 2002).

K univerzálnímu životnímu pojištění došlo modifikací smíšeného životního pojištění. Tento druh pružného pojištění umožňuje stanovit si rozsah pojistné ochrany, pojistné a dobu placení tak, jak jsou na tom finanční možnosti pojistníka. Výhodou je i dočasné pozastavení plateb, avšak chybějící pojistné musí být uhrazeno buď jednorázově či půjčkou spořivé složky, která je součástí uhrazeného pojistného. Univerzální životní pojištění má dvě základní složky, a to spořicí složku, kdy dochází k výplatě pojistné částky až v momentu dožití se stanoveného věku. Jako další je riziková složka při které dochází k výplatě pojistných plnění, tedy dohodnutých pojistných částek v momentu, kdy nastane smrt, úraz, invalidita či vážná nemoc. Pojištěný

nesjednává pevně dohodnutou velikost pojistného, avšak podmínkou pojišťovny je platba prvních pojistných v plné výši.

Specifickým prvkem investičního životního pojištění je objem pojistného plnění, které se odvíjí od výnosů z investování rezerv pojistného, přičemž investiční riziko spadá na pojistníka. Lze také říci, že se jedná o sloučení rizikového životního pojištění a investování skrze otevřeného podílového fondu. S tím souvisí i to, že neznáme objem nahromaděných financí. Pojištění se odvíjí podle výnosů a ztrát a rovněž poskytuje klientům vyšší výnosy při zhodnocování rezerv, avšak s tím souvisí i vyšší nebezpečí zhodnocení nebo znehodnocení rezerv. Primárními fondy jsou akciové, obligací, peněžní, státních cenných papírů, cizích měn a smíšené fondy, které slučují vybrané finanční instrumenty (Ducháčková, 2005).

1.1.4 Penzijní připojištění

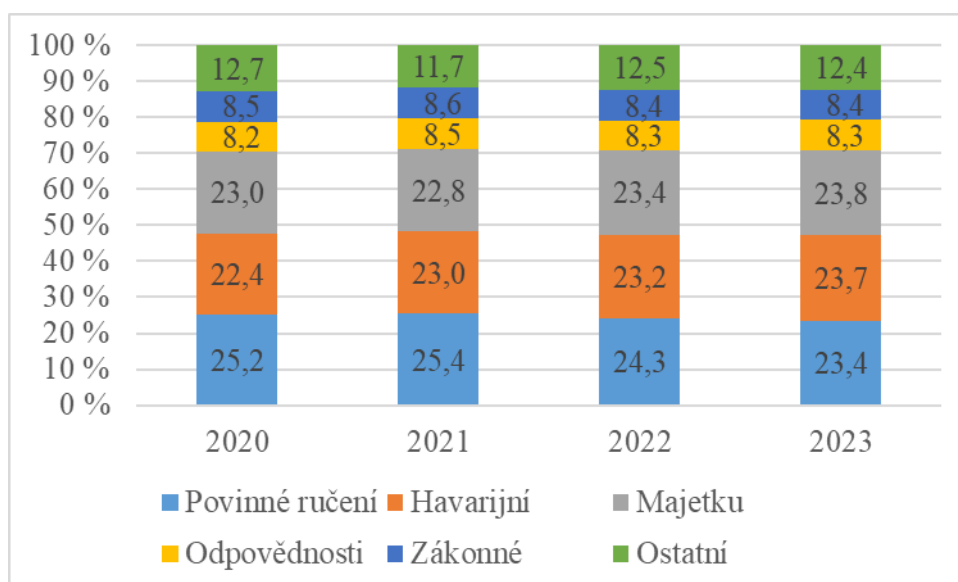
Penzijní připojištění se spojuje s dožitím a představuje tvorbu úspor na postproduktivní věk a rovněž slouží jako forma spoření. Provozovatelem je specifická finanční instituce, která se nazývá penzijní fond, a je to důležitý institucionální investor, který funguje na bázi shromažďování příspěvků, které dále investuje na finančních trzích a poté uvolňuje pojistné plnění formou dávek svým klientům. Penzijní připojištění poskytuje výplatu pojistného plnění v momentu smrti či invalidity. Za nejpobulárnější formu financování je považováno zakládání fondů. Zajímavostí je, že na světové úrovni je běžné, že zaměstnavatel přispívá zaměstnancům na příspěvky penzijního připojištění. Avšak nad fondy má dohled stát, který se stará o bezpečnost klientů penzijního připojištění, a nejvíce se zaměřuje na vznik fondů, kontrolu penzijních plánů a investování. V České republice dochází ke shromažďování financí od klientů penzijního připojištění, hospodaření s financemi a vyplácení dávek penzijního připojištění. Pouze penzijní fondy mají právo poskytovat penzijní připojištění prostřednictvím akciové společnosti. Uzavřít smlouvu může jen osoba, která dovrší věku 18 let a rovněž má trvalý pobyt na území České republiky (Šulc, 2004).

1.2 Neživotní pojištění

Neživotní pojištění slouží k ochraně před pojistnými hrozbami, které mají neživotní charakter. Pojištění lze rozdělit do čtyř hlavních kategorií. První kategorií je neživotní pojištění osob, kam spadá pojištění úrazu a nemoci či invalidity. Dále pojištění majetku, které je způsobeno věcnou škodou a jedná se o živelní rizika, vandalství, odcizení či strojní rizika. Pojištění finančních ztrát a záruk nejčastěji kryje rizika spojená s přerušením provozu firmy, úvěry, finančními

ztrátami či odpovědnosti. Poslední kategorií je pojištění odpovědnosti za škody (Životní pojištění, 2002).

Obrázek 3 znázorňuje strukturu pojistného trhu v neživotním pojištění podle předepsaného pojistného. Poloviční podíl z celkového pojištění dosahuje pojištění motorových vozidel, kam spadá povinné ručení a havarijní pojištění. Havarijní pojištění v průběhu let mírně roste, naopak povinné ručení klesá od roku 2021. Další téměř třetinový podíl v předepsaném pojistném má neživotní pojištění majetku, které od roku 2021 zvyšuje svůj podíl a týká se pojištění, které kryje škody způsobené na majetku občanů a právnických osob. Do kategorie spadá pojištění domácností, budov a staveb obyvatel. Na růst majetkového pojištění měl vliv výskyt častějších neočekávaných živelních pohrom, kterými bylo tornádo na Moravě v roce 2021 a zvýšená četnost povodní. Mnoho lidí tyto živelní hrozby vzalo jako impuls a aktualizovali si své pojistné smlouvy, které dosahovaly podpojištěných hodnot na majetku, což je způsobeno růstem cen ve stavebnictví, nemovitostí a inflací.

Obrázek 3: Struktura pojistného trhu v neživotním pojištění dle předepsaného pojistného v %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Zákonné pojištění v průběhu let nevykazuje nijak výrazné změny v objemu předepsaného pojistného. Do kategorie ostatní spadá pojištění cestovních kanceláří, pojištění cestovní, přepravy nebo nákladu. Razantní pokles tohoto pojištění v roce 2021 byl způsoben pandemií koronaviru, avšak hned v dalším roce hodnota podílu vystoupala na 12,5 % (Česká asociace pojišťoven, 2023).

1.2.1 Neživotní pojištění osob

Neživotní pojištění osob se člení na úrazové pojištění, komerční nemocenské pojištění, komerční zdravotní pojištění a pojištění schopnosti splácet.

Úrazové pojištění spočívá ve výplatě pojistného plnění tehdy, když dojde v důsledku úrazu k přechodnému či stálému tělesnému poškození nebo i k smrti pojištěného. Spadají sem pracovní úrazy, které jsou v kompetenci zaměstnavatele a dopravní úrazy, které jsou obsaženy v pojištění odpovědnosti za škody z provozu vozidla. Pojišťovna má vyloučené z pojistného plnění některé druhy úrazů. Nezahrnutými úrazy se považují úrazy, které se staly při válce či terorismu, sebevraždy, úmyslné sebepoškození, úrazy uskutečněné pod vlivem alkoholu či jiných omamných nebo toxických látek, kolapsy, epilepsie, poruchy duševní, poruchy chování, pracovní úrazy a nemoci z povolání. Úrazové pojištění musí vždy krýt trvalé následky a smrt, které byly způsobené při úrazu. Pro dané druhy pojistných plnění se vždy uzavírají dohodnuté pojistné částky. Dále může být připojištěno mnoho dalších případů jako je například bolestné, zotavné, tělesné poškození, poškození způsobené menšími úrazy, odškodné při pobytu v nemocnici či při pracovní neschopnosti nebo také pojištění výdajů, které souvisí s úrazem. Pojistné plnění při smrti, která je způsobena úrazem, se vyplácí jednorázově či ve formě důchodu obmyšlenému, ale pouze tehdy, pokud k smrti pojištěného došlo v průběhu úrazového pojištění. V pojištění, které má za důsledek trvalé následky nebo-li invaliditu, dochází k výplatě pojistného plnění pojištěnému, pokud nastalo poškození zdraví při úrazu. Jelikož se jedná o trvalé poškození, tak pojišťovny dbají na uzavření tohoto připojištění vždy k životnímu pojištění nebo také při uzavření jednotlivých úrazových pojištění. Úrazové pojištění se uzavírá buď samostatně, nebo je součástí sdružených pojištění, kterými je například cestovní pojištění, pojištění dětí či jako připojištění při pojištění vozidla. Objem pojistného se odvíjí dle velikosti uzavřených pojistných částek a typu pojistného plnění a dochází k diferencování dle hrozeb. Vše se odvíjí podle aktivit, které vykonává pojištěný a dle toho dochází ke stanovení pravděpodobnosti daného úrazu (Tatek Benetti a Izáková, 2024).

Komerční nemocenské pojištění spravují komerční pojišťovny a jedná se o připojištění povinného sociálního nemocenského pojištění. Tento druh pojištění využívají nejčastěji osoby samostatně výdělečně činné, které se pojišťují v případě pracovní neschopnosti. Pojištění se uzavírá zpravidla pro krytí budoucích následků, které způsobí pracovní neschopnost na delší dobu. Výše pojistného se stavuje dle dohodnuté velikosti pojistného plnění, které zahrnuje výši pojistného plnění či příjmy pojištěného, dále závisí na druhu pojištění, dosaženého věku při uzavření pojistné smlouvy nebo pohlaví (Gmentová, 2020).

Komerční zdravotní pojištění je úzce spjato se státem a jeho krytím hrozeb spojených se zdravím. Existují tři formy krytí, a to plné zdravotní pojištění, doplňkové zdravotní pojištění a doplňkové služby. Prvním modelem je plné zdravotní pojištění, které je celé zahrnuto v komerčním zdravotním pojištění. Dále doplňkové zdravotní pojištění, které se uzavírá jen na částečné krytí zdravotních rizik v sociálním pojištění a na částečné krytí v soukromém pojištění. Poslední metodou krytí jsou doplňkové služby, které jsou zřízeny v soukromém zdravotním pojištění. K produktům v komerčním zdravotním pojištění spadá pojištění výloh spojených s léčbou, zdravotní pojištění cizinců, pojištění nemocí vážného charakteru, nadstandardního vybavení v nemocnici a pojištění lékařských zákroků, které nejsou hrazeny z povinného zdravotního pojištění. Složkou zdravotního pojištění cizinců jsou platby spojené s ošetřením či hospitalizací v nemocnici na území České republiky. Pojištění cizinců je povinné při pobytu v České republice a je součástí zákona o pobytu cizinců. Dalšími možnostmi připojištění je rekreační či služební pobyt, vykovávání rizikových a adrenalinových sportů, zúčastňování se soutěží nebo rozšířená hranice pojistného plnění. Pojištění léčebných výloh je považováno za nejvýznamnější produkt. Slouží ke krytí výdajů spojených s léčbou v zahraničí a je zahrnuto v cestovním pojištění. Cestovní pojištění rozlišuje několik druhů pojištění. K nejvýznamnějším patří pojištění právní ochrany, výloh spojených s léčbou, cestovní úrazové, cestovní odpovědnosti, zavazadel či pojištění adrenalinových a rizikových sportů (Černohorský, 2020).

1.2.2 Pojištění majetku

Pojištění majetku se člení dle pojistných produktů na pojištění majetku obyvatelstva, podnikatelských a průmyslových rizik a posledním druhem je pojištění zemědělských rizik.

Pojištění majetku kryje rizika, při kterých dochází k znehodnocení majetku a jedná se o poškození, zničení či krádež. Kryje rizika živelní, strojní, vodovodní, havarijní, odcizení a vandalství. Živelní rizika jsou součástí většiny druhů pojištění majetku. Mezi živelní rizika patří například požár, povodně, zemětřesení, krupobití či pád stromu. Vodovodní rizika jsou zapříčiněna vodou, která uniká z kanalizace, topení či jiného vodovodního zařízení. Havárie způsobená na dopravním prostředku či na zboží, které je přepravováno, nebo dojde k havárii s jiným dopravním prostředkem spadá do majetkových škod. Strojní rizika souvisí s nehodou či závadou na strojním zařízení, která byla zapříčiněna nevhodnou technologií, neprofesionálním přístupem ke stroji, zkratu elektřiny či chybného materiálu. Rozdělení podle druhu pojištění majetku se člení na pojištěná rizika, kterými může být požár, pojištěné majetkové předměty a zájmy, kterými se rozumí stroje a zvířata. Charakteristickým rysem

pojištění majetku je struktura produktů, která je zahrnuta v škodové formě pojištění a jedná se o pojištění na plnou hodnotu. Na pojistné v pojištění majetku má vliv uzavřená pojistná částka v pojistné smlouvě, rozsah pojistného plnění nebo pojistné hodnoty a vždy závisí na daném pojistném produktu (Ducháčková a Daňhel, 2010).

Pojištění majetku obyvatelstva se člení na pojištění domácnosti, budov a havarijní pojištění. Pojištění domácnosti lze definovat jako skupinu movitých věcí, které jsou součástí domácnosti v podobě vybavení, které plní funkci schopnou jejímu provozu. Také zde platí krytí škod před živelními katastrofami jako je požár, vichřice, pád stromu a další již zmíněné na začátku podkapitoly. Vyskytuje se zde několik výjimek, při kterých nedojde k výplatě pojistného plnění, těmi je válka, zanedbání údržby a servisu zařízení, havárie vody způsobená při mytí či opotřebení okapů na střeše. Při uzavření pojistné smlouvy na pojištění domácnosti je pojištěn majetek, na který se dohodne pojistná částka, nejčastěji se pojišťuje na plnou hodnotu. Principem určení pojistné částky je rozloha bytu, která se vynásobí koeficientem, který určuje hodnotu vybavení, dále se zjišťuje hodnota vybavení a zařízení bytu a určí se pojistná částka dle odhadu pojištěného. Důležité je při stanovení pojistného zohlednit i další působící prvky, jako je historie pojistníka, ochrana před zloději v podobě kamerového systému, pojistná částka, hodnota zařízení domova, rozloha obytné plochy, oblast, kde se domácnost vyskytuje či výskyt živelních hrozeb. Součástí pojištění budov není jen budova samotná, ale i její přilehlé objekty, v podobě plotu, garáže, dále se pojišťují celé rekreační zařízení, byty a bytové domy či stavby, které jsou v procesu výstavby.

Havarijní pojištění slouží k ochraně před havárií a škodami způsobenými na motorových vozidlech, přičemž nezáleží na osobě, která nehodu zapříčinila. Mezi dalšími posuzovanými faktory patří živelní rizika, krádež či vandalství, riziko stojní a střetu, součástí havarijního pojištění je i asistenční služba. Při stanovení pojistného plnění se posuzuje druh a značka motorového vozidla, rok výroby, cena pořízení, spoluúčast, rizika krádeže, havárie či živelních pohrom, země výroby vozidla, rejstřík řidiče a také bonus nebo malus (Ducháčková, 2015).

Pojištění podnikatelských a průmyslových rizik zahrnuje pojištění proti živelní hrozbě, technické pojištění, pojištění v případě narušení chodu podniku, pojištění dopravní, havarijní, pojištění v případě krádeže, pojištění úvěrové, specializované služby či pojištění skel. Živelní pojištění slouží k ochraně před živelními hrozbami, kterými může být požár, blesky, povodeň, pád stromu, krupobití, skalní sesuv či hrozby spojené s vodou. Pojistné plnění se vyplácí jako nová hodnota a to buď v částce, která byla uhrazena za opravu či jako nová hodnota pořízeného

majetku, který byl poškozen živelní hrozbou. Je důležité brát ohled při výplatě pojistného na rizikové faktory, kterými jsou materiály použité při výstavbě budovy, technické provedení stavby, rozestup mezi budovami a provoz rizikových činností, jako je výroba chemických produktů a dále bezpečnostní opatření, kterými se rozumí funkčnost hasičských přístrojů, přítomnost hydrantů či protipožární signalizační technika. Technické pojištění se vztahuje na stroje, montáže, stavby a elektronické přístroje. Pojištění strojní se vztahuje na poškození strojů a zařízení, která byla poškozena při jejich provozu a došlo k nim nekvalifikovanou pracovní silou, technickou závadou, zanedbáním či vadou na konstrukci, materiálu nebo vadou výroby, která však nastala po uplynutí záruční lhůty (Ducháčková, 2005).

1.2.3 Pojištění finančních ztrát

Součástí neživotního pojištění je i pojištění finančních ztrát zabývající se dopadem hrozeb, kterými se rozumí pozastavení činnosti výroby, úvěrové riziko, nedodržení platební povinnosti, riziko finanční zátěže související s náklady na právní ochranu. Stěžejními pojistnými produkty je pojištění pozastavení provozu, pohledávek, záruk a právní ochrany.

Pojištění pro případ přerušování provozu je spjato s pojištěním živelním strojním. Pojištění majetku kryje náklady, které vznikly následkem pozastavení činnosti, která byla ovlivněna škodou na majetku způsobenou nepříznivým přírodním jevem. Vyplacená pojistná částka se stanovuje dle základní podoby produktu od hrubého nebo-li ušlého zisku a fixních nákladů (Gmentová, 2020).

Pojištění pohledávek nebo-li úvěru kryje finanční ztráty, které vznikly neuhrazením úvěru. Kromě pojištění úvěru se zde setkáváme i s dalšími nástroji na krytí rizika pohledávek, kterými je ručení, ručení směnečné, faktoring, forfaiting či bankovní garance. Mezi pojistné produkty spadá životní pojištění související se smrtí dlužníka, pojištění nemoci a invalidity, které kryjí dlužníkovu pracovní absenci, dále pojištění majetkové zástavy, úvěru či platební schopnost. Nejčastěji podnikatelé uzavírají pojištění pohledávek pro předejití nesplácení dlužníkem. Rizika pojištění se člení na komerční a politická nebo-li teritoriální. Komerční pojištění zahrnuje rizika spojená s platební absencí, kam spadá exekuce či vyrovnání soudní nebo mimosoudní, dále neplácení včas a rizika spojená s konkursem. Politická rizika zahrnují problémy s placením způsobenými válkami, přírodními hrozbami, politickými situacemi či administrativními problémy. Pojištění pohledávek se uplatňuje tehdy, kdy není pohledávka uhrazena odběratelem a vznikla dodavateli škoda v podobě neuhrazení doručeného zboží či služeb, tudíž došlo k porušení smluvního závazku. V tento moment přebírá závazek pojišťovna,

kteřá vyplatí pojistné plnění pojištěnému za nesplacené faktury. V České republice je hlavní pojišťovnou Exportní garanční a pojišťovací společnost, která pojišťuje politická a komerční rizika vzniklá při exportu zboží, služeb či investic (Ducháčková, 2005).

Pojištění záruk kryje škody způsobené třetí osobě a nastává tehdy, kdy pojištěný nehradí závazky třetí osobě. Pojišťovna vyplatí pojistné plnění věřiteli pojištěného ve výši, která byla uvedena v záručním listě. Pojistné záruky se vztahují na smlouvy, cestovní a pracovní agentury. Pojištění smluvních záruk se vyskytuje s bankovními zárukami jako jeden z nástrojů pojištění a v posledních letech se vyvíjí záruky i v podobě pojistných produktů. Nejedná se o klasický druh pojištění finančních ztrát, nýbrž je zde nutné provést finanční analýzu posuzovaného subjektu. V momentě, kdy jeden ze subjektů, kterým se rozumí dodavatel zboží nebo služeb, nebude plnit smlouvu, tak vzniklá ztráta bude vyplacena zákazníkovi pojištěného, který je v tomto případě oprávněná osoba. Výhodou dodavatele je, že nemusí díky záručnímu listu držet finanční prostředky na účtu a může je využít k dalšímu uzavření obchodu.

Pojištění cestovních kanceláří pro případ úpadku zahrnuje škody, které se týkají finanční stránky agentury a jejich následků pro klienty. Těmto rizikům lze předejít prostřednictvím bankovních garancí, garančního fondu či vázaných vkladů. Pojištění záruky pro případ úpadku pracovní agentury slouží k předejití hrozeb týkajících se zaměstnanců pracovních agentur v podobě nevyplacené mzdy. Pokud tato situace nastane, tak za agenturu v insolventi a její závazky z pracovních smluv ručí pojišťovna, která vyplatí zaměstnanci jeho mzdu, která nesmí překročit mzdu posledních tří měsíců (Ducháčková a Daňhel, 2010).

Pojištění právní ochrany slouží ke krytí nákladů pojištěného, které se vztahují na právní úkon a další náklady spojené s vymáháním dluhu. Hlavními náklady jsou v pojistném plnění kryté soudní výlohy, náklady spojené s osobami přítomnými u soudu, náklady za advokáta, dále také výdaje cestovní a soudní. Důležitou roli hraje v pojištění právní ochrany konzultace a asistence v právních záležitostech. Pojištění je prováděno samostatně na rozdíl od jiných pojistných produktů, jelikož by mohlo dojít k překrývání odlišných pojistných produktů, kterými může být pojištění odpovědnosti za škody zahrnující krytí nákladů právní ochrany. Pojištění právní ochrany má několik variant, přičemž se daný obsah vždy slučuje s konkrétní oblastí, kterou je pojištění právní ochrany motorových vozidel, zahraničních cest či podnikatelských subjektů. Pojištění právní ochrany vozidel se vztahuje na řidiče vozidla či na vozidlo samotné a pojednává o škodě způsobené při dopravní nehodě či v důsledku nedbalého řízení vozidla. Pojištění právní ochrany rodiny kryje samotnou pojištěnou osobu, kterou je manželka či manžel, děti

mladších 18 let nebo také osoby sdílející domácnost jako zaměstnanci či děti svěřené do péče. Pojištění právní ochrany nemovitosti řeší škody a jejich náhradu, právo závazků, trestů či přestupků, právo sousedské, vlastnictví, nájemní, závazkové či poskytuje právní pomoc (Černohorský, 2020).

1.2.4 Pojištění odpovědnosti za škody

Pojištění odpovědnosti za škody, jehož předmětem je právní vztah, se vztahuje na pojištěnou věc, která může poškodit či způsobit škodu na druhém subjektu, a to jak na majetku, tak i ztráty finančního charakteru nebo škody zdravotní. Za pojistnou událost se považuje závazek pojištěného zaplatit škodu, o které rozhoduje příslušný orgán či soud. Dle rozhodnutí o úhradě škody dochází k vyplacení pojistného plnění, které nepřipadá pojištěnému, nýbrž poškozenému, kterým je daný subjekt. Pojistné plnění se vztahuje na náhradu škody na zdraví, majetku či financí, dále náklady související s obhajobou pojištěného, které platí pojišťovna a také náklady vynaložené na soudní řízení, pokud se musela zjistit odpovědnost pojištěného a stanovit výši pojistného plnění pojišťovny. Pouze v případě poškození zdraví či při škodách na majetku dochází k finanční náhradě. Náhradou škody za zdraví se rozumí ztráta mzdy během a po pracovní neschopnosti, ztráta na důchod, bolestné, věcná škoda, pozůstalostní odškodné, náklady na pohřeb, léčbu a náhrada za ztížení socializace. Smlouva o pojištění odpovědnosti za škody se uzavírá na pevnou částku, která udává maximální hranici velikosti pojistného plnění. Pojištění odpovědnosti má své pojistné produkty, které se dále člení do daných kategorií, kterými je pojištění odpovědnosti vozidel, profese, obecné, pracovních úrazů a nemocí z povolání (Syrův a Tyl, 2021).

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je pojištění povinné dle právní úpravy a kryje poškozené při dopravní nehodě. Pojištěný má nárok od pojišťovny na náhradu škody poskytnutou osobám, které byly zraněny či poškozeny během způsobené dopravní nehody a došlo k poškození zdraví či k smrti, dále škody na věcech, které byly poškozené či došlo k jejich ztrátě, došlo k ušlému zisku v případě podnikání nebo kryje právní náklady. Pojišťovna naopak nekryje škody, které byly způsobeny řidičem vozidla, škody na majetku a motorovém vozidle, které jsou pojištěné. Zákon stanovuje minimální limity udávající objem pojistného plnění, které uzavírá v pojistné smlouvě pojistitel. Cena pojištění odpovědnosti se liší dle daných faktorů jednotlivých motorových vozidel a dochází k porovnání druhu a typu vozidla, motorového výkonu a objemu, roku výroby, trvalého bydliště pojištěného, limitu plnění, bonusu, malusu a dále porovnáva faktory, které určují danou rizikovost pojištěného, těmi je věk či datum splnění řidičského oprávnění.

Pojištění odpovědnosti způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, které spadá do zákonného pojištění, je v poslední době velmi časté a stát čím dál více dbá na jeho řešení. Pojišťovny, které poskytují pojištění odpovědnosti za škody, jsou stanoveny dle zákonné normy. Zaměstnavatel je povinen hradit pojistné zaměstnanci a v případě způsobení nemoci či úrazu vzniká zaměstnavateli nárok na náhradu škody od pojišťovny dle zákoníku práce. Pojistná událost nastane tehdy, kdy zaměstnavatel bude muset hradit škodu (Gmentová, 2020).

Profesní pojištění odpovědnosti kryje škody způsobené profesním profesionálním selháním. Odpovědnostní pojištění profesí má na českém pojistném trhu vymezené povolání, kterými jsou lékaři, advokáti, notáři, právníci, lékárníci, daňoví poradci či architekti.

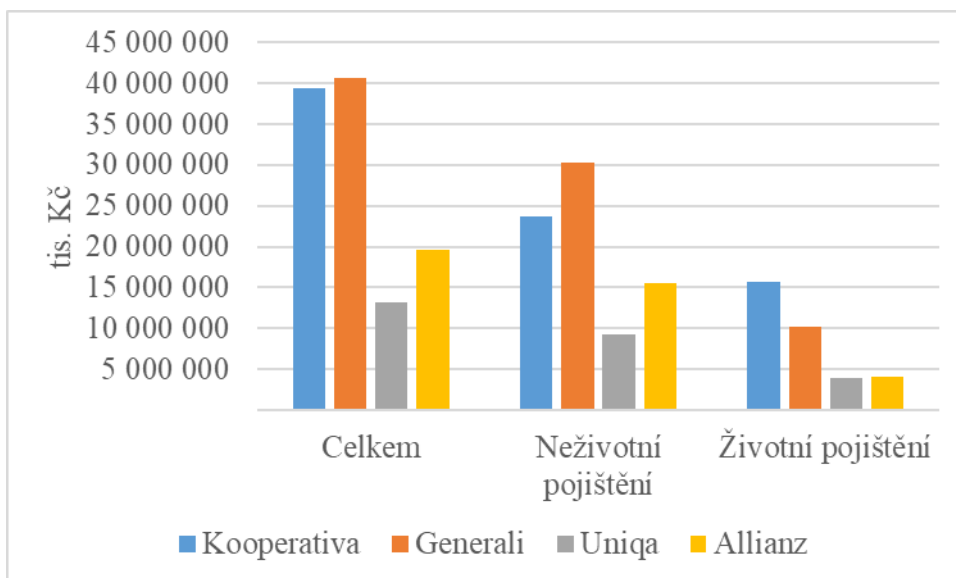
Obecné pojištění odpovědnosti nekryje jen jednotlivce, ale také podnikatelský subjekt a škodu způsobenou třetí osobě, která může mít za následek smrt, poškození zdraví, majtkové a finanční věci či právní ochrany, hradí pojišťovna. Odpovědnostní pojištění občanů kryje škody, které mohou nastat v rámci fungování domácnosti třetí osobě, rozumí se jimi škody způsobené provozem domácnosti a majetku, volnočasové aktivity nebo drobné opravy prováděné svépomocí. Obecné pojištění odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektů kryje majtkové, finanční a zdravotní škody, které mohou dosáhnout velmi vysokých částek a pro samotný podnik by to bylo devastující. Typem krytí daného podniku může být provozní činnost a dále odpovědnost za držení nemovitosti, způsobení škody na majetku vlastního či pronajatého, věci přinesené, ponechané, cize užívaných, převzatých nebo zaměstnanců.

Zvláštní formou pojištění odpovědnosti je pojištění odpovědnosti za výrobek a za škodu manažerů, ředitelů a členů představenstev. Odpovědnostní pojištění za výrobek kryje majtkové, životní a zdravotní škody, které nastaly v průběhu používání výrobku, avšak nárok na pojištění musí být schválen soudem. Odpovědnostní pojištění za škody, výše zmíněných profesí, se uplatňuje při nevhodném jednání, nedodržení zásad, instrukcí a nařízení daných orgánů, kterými může být členská schůze nebo také valná hromada (Ducháčková, 2005).

2 POJIŠŤOVNY NA ČESKÉM A EVROPSKÉM TRHU

V této části se zaměřím na čtyři nejvýznamnější pojišťovny, které působí jak na českém, tak i evropském trhu. Z České republiky má na trhu, dle objemu předepsaného pojistného podle českých účetních standardů, největší zastání Kooperativa, Generali, Uniqa a Allianz.

Obrázek 4 znázorňuje předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP a obrázek 5 vyobrazuje podíly na trhu pro její členy za rok 2023. Na obrázku 4 jsou viditelné rozdíly v předepsaném smluvním pojistném u posuzovaných pojišťoven v tis. Kč. Téměř srovnatelné celkové pojistné mají pojišťovny Generali a Kooperativa, u nichž hodnota činí 40 000 000 tis. Kč. Celková hodnota předepsaného pojistného u Allianz činí 20 000 000 tis. Kč a u pojišťovny Uniqa 13 000 000 tis. Kč.

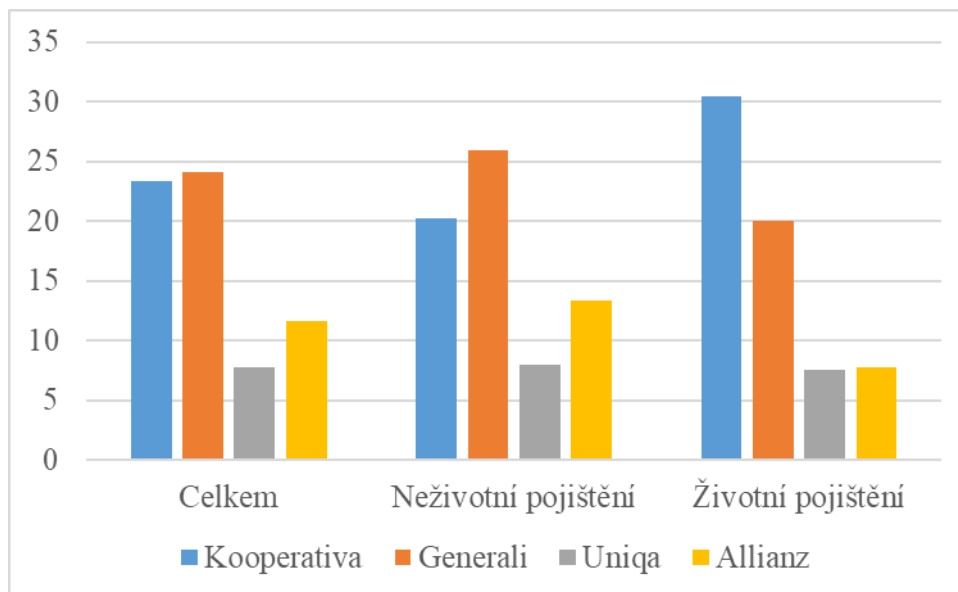
Obrázek 4: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Dále je patrný nejvyšší objem pojistného v neživotním pojištění pro pojišťovnu Generali s částkou 30 000 000 tis. Kč. Kooperativa má hodnotu 23 000 000 tis. Kč, Allianz 16 000 000 tis. Kč a Uniqa 9 000 000 tis. Kč. V životním pojištění má naopak nejvyšší objem Kooperativa. Hodnota předepsaného pojistného pro Kooperativu činí 16 000 000 tis. Kč, Generali 10 000 000 tis. Kč a pojišťovny Uniqa a Allianz dosahují vyrovnaných hodnot, které jsou 4 000 000 tis. Kč.

Obrázek 5 znázorňuje podíl na trhu členů ČAP za rok 2023 a hodnoty jsou uvedeny v %. Celkově nejvyšších hodnot posuzovaného pojištění dosahuje pojišťovna Kooperativa a

Generali. Celková hodnota podílu Generali činí 24 %, Kooperativa 23 %, Allianz 12 % a pojišťovna Uniqa má na trhu 8% podíl.

Obrázek 5: Podíly na trhu v %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Nejvyšší podíl neživotního pojištění má Generali, hodnota činí 26 %. Druhý nejvyšší podíl má pojišťovna Kooperativa, hodnota činí 20 %. Pojišťovna Allianz má podíl 13 % a Uniqa 8 %. Naopak nejvyšší podíl v životním pojištění má Kooperativa, jeho hodnota je 30 %. Generali má 20% podíl na trhu a pojišťovny Uniqa a Allianz mají vyrovnané hodnoty, které činí téměř 8 %.

2.1 Kooperativa

Kooperativa působí na českém trhu již 30 let, zaměstnává přes 4 tisíce zaměstnanců, kteří se starají o 2,48 milionu klientů. Kooperativa pojišťovna, a.s. je součástí skupiny Vienna Insurance Group, která je odborníkem na pojištění nejen v Rakousku, kde sídlí a má celkový podíl 91,68 %, ale také působí ve střední a východní Evropě a poskytuje veškeré služby týkající se pojištění pro občany, menší i větší firmy. Vienna Insurance Group zahrnuje 50 společností ve 25 státech a jedná se o druhou největší tuzemskou pojišťovnu.

Kooperativa za rok 2023 obdržela 50,6 miliardy Kč za předepsané pojistné a uzavřela více než 4,7 milionu pojistných smluv. Za rok 2023 měla pojišťovna uzavřených téměř 771 tisíc pojistných událostí a zaplatila bezmála 29 miliard Kč za pojistné plnění. Celkový podíl, který pojišťovna zastává na českém trhu, je 24,72 % dle českých účetních standardů (Peníze.cz, 2022).

Za rok 2023 získala Kooperativa mnoho významných ocenění za svou práci. V kategorii Zlatá koruna získala první místa v kategorii povinné ručení Autopojištění NAMÍRU a životní pojištění FLEXI, dále druhá místa v oblasti pojištění pro podnikatele TREND a neživotní pojištění Autopojištění NAMÍRU a třetí místo v kategorii novinka roku Klientská zóna. Dále se stala Kooperativa pojišťovnou roku v oblasti pojištění průmyslu a podnikatelů, životního pojištění a pojištění občanů a získala třetí místo v kategorii autopojištění. Dle hodnocení Mastercard se stal v kategorii Pojišťovák roku předseda Kooperativy Ing. Martin Diviš, MBA a dále získala pojišťovna první místa za pojišťovnu roku, pojišťovnu bez bariér, zodpovědnou pojišťovnu a pojišťovnu zákazníka. Kooperativa obdržela významné ocenění od Microsoft Awards 2023 za první místo v kategorii Hybrid work a Culture change, digitální transformace prostředí VIG ČR s podporou Microsoft 365. A další získanou cenou je první místo za FLEXI nejefektivnější reklamní kampaň v ČR za finanční služby, které bylo ohodnoceno Effie awards Czech Republic (Kooperativa, 2023).

2.2 Generali Česká pojišťovna

Generali Česká pojišťovna a.s. vznikla na začátku 19. století a i dlouhá doba působnosti ji dělá dominantní pojišťovnou na celém trhu Evropy. Její sídlo je v Itálii, kde je rovněž největší pojišťovnou. V roce 2008 se pojišťovna seskupila s Generali PPF Holding a tím se stala součástí Generali, která spadá do mezinárodní skupiny pojišťovnictví. V roce 2019 došlo ke sloučení Generali pojišťovny a České pojišťovny a od té doby vystupuje na trhu pod názvem Generali Česká pojišťovna. Na konci roku 2021 došlo k seskupení Generali České pojišťovny s Generali pojišťovnou Slovensko, tímto krokem získala pojišťovna leadery z obou zemí, avšak dále působí s názvem Generali Česká pojišťovna. Ke konci roku 2023 spadala Generali Česká pojišťovna pod Generali CEE Holding B. V., která stojí za celou strukturou pojišťovny a rovněž je to jediný akcionář (Peníze.cz, 2022).

V roce 2023 se stala Generali pojišťovna nejlépe hodnocenou pojišťovnou na trhu v soutěži VISA Nejlepší pojišťovna, kde získala nejvyšší ocenění ve všech čtyřech kategoriích, a to jako klientsky nejpřívětivější neživotní pojišťovna, životní pojišťovna, nejlepší životní pojišťovna a v oblasti ESG za čin roku. Druhé místo obsadila v kategorii nejlepší životní pojišťovna, které obdržela v nejprestižnější české anketě. Dle hodnocení MasterCard banka si Generali pojišťovna odnesla rovnou čtyři ocenění za druhá místa v kategorii pojišťovna roku, zodpovědná pojišťovna roku, pojišťovna bez bariér a pojišťovna zákazníků. Dle hodnocení soutěže Zlatá koruna si odnesla první místo v oblasti neživotního pojištění. Také se Generali Česká pojišťovna stala dle ankety nejlepším zaměstnavatelem pro studenty univerzit. Samotné

nabízené produkty Generali získaly dle ankety Pojišťovna roku hned tři druhá místa, a to v kategorii pojištění životní, vozidel, průmyslového a podnikatelského (Generali, 2023).

2.3 Uniqa

Uniqa pojišťovna byla založena v roce 1993 s názvem Česko-rakouská pojišťovna, avšak až v roce 2001 přišla změna názvu, se kterým se setkáváme v současné době. Uniqa spadá pod skupinu Uniqa Insurance Group a působí v 18 evropských zemích, kde má na starost přes 22 tisíc zaměstnanců více než 15 milionů klientů.

Pojišťovna Uniqa se stará o více než 3 miliony občanů České a Slovenské republiky. V roce 2021 vznikla finanční skupina Uniqa fúzí AXA, Uniqa penzijní společnost a Uniqa investiční společnosti. Uniqa se zařadila mezi pět nejlepších značek na pojistném trhu a jako finanční skupina se zabývá servisem finančních produktů, správou a zřízením životního a neživotního pojištění osob a firem, penzijního spoření, investic, půjček, stavebního spoření či hypoték pro občany a korporátní klienty (Peníze.cz, 2022).

Pojišťovna Uniqa obdržela v roce 2023 dle hodnocení Scott & Rose, který sleduje zpracování, porovnání, analýzy a informace finančního trhu každý den, třetí místo v kategorii nejlepší finanční produkt, konkrétně za produkt cestovního pojištění. Dále se pojišťovna Uniqa může pyšnit prvním místem v kategorii Zlatá koruna za cestovní pojištění roku 2022, třetím místem za povinné ručení v kategorii Bronzová koruna za rok 2024 a rovněž spadá do 100 nejobdivovanějších podniků v České republice (Uniqa, 2025).

2.4 Allianz

Allianz pojišťovna, a. s. spadá do koncernu Allianz Group se sídlem v Mnichově, který je největší na světě a vznikl v roce 1890. Působí v sedmdesáti státech a o jednotlivé občany se stará přes 140 tisíc zaměstnanců napříč světem. V České republice pojišťovna vznikla v roce 1993 a je třetí největší pojišťovnou v tuzemsku. V roce 2015 se díky fúzi spojila Allianz pojišťovna s Wüstenrot pojišťovnou. Zaměřuje se nejenom na pojištění pro občany a podnikatele, ale také se zabývá moderními technologiemi, jako jsou drony či formule.

Za nejvýznamnější ocenění Allianz pojišťovny lze považovat získání prvních míst za rizikové životní pojištění, podílové fondy a doplňkové penzijní spoření, které vyhrála v roce 2023 podle Fin-parády. V roce 2021 získala první místa od Zlaté koruny za životní a neživotní pojištění (Allianz, 2025).

3 ANALÝZA PRODUKTU NEŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Pro analýzu produktu neživotního pojištění jsem si vybrala pojištění odpovědnosti z provozu vozidla právě proto, že se jedná o jeden z nejrozšířenějších a nejrelevantnějších pojistných produktů. Rovněž je povinné ručení povinně stanovené pojištění, které musí mít každé motorové vozidlo provozované na veřejné komunikaci. Vzhledem k povinnému charakteru tohoto pojištění nabízí jeho varianty téměř všechny komerční pojišťovny, což vytváří široké možnosti pro porovnání cen, rozsahu krytí i doplňkových služeb. Informace o povinném ručení jsou snadno dostupné na webových stránkách pojišťoven i v online srovnávacích. Díky tomu je možné provést objektivní a přehledné porovnání nabídek. Jelikož se v téměř každé domácnosti vyskytuje motorové vozidlo, tak je povinné ručení nutnou záležitostí. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je pro širokou veřejnost aktuální a jeho řešení a porovnání je přínosné. Povinné ručení lze komparovat z finančního hlediska, tedy výše pojistného, tak i z nefinančních aspektů pojištění, které zahrnuje doplňkové služby nebo také bonusový systém.

Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na analýzu povinného ručení pro pojišťovny Kooperativa, Generali Česká pojišťovna, Uniqa a Allianz. V podkapitole 3.1 jsem rozebrala podrobněji povinné ručení, jeho krytí, možnosti připojištění a bonus či malus. V následujících subkapitolách je podrobněji udělaná analýza nabízených produktů od porovnávaných pojišťoven, jejich poskytované varianty pojištění, služby, částky a podmínky pro jejich získání.

3.1 Povinné ručení

Povinné ručení musí uzavřít osoba, která je zodpovědná za provoz vozidla a slouží k ochraně rizik na vozidle, majetku či na zdraví poškozených osob. Povinné ručení kryje škody způsobené na cizím motorovém vozidle, svodidlech, dopravním značení, plotech či rodinném domě, dále slouží k ochranně před trvalými následky způsobenými třetí osobě v podobě úrazu či smrti nebo také před ekologickou havárií. Povinné ručení kryje ušlý zisk poškozené osoby a to v případě, kdy je poškozený na nemocenské a není schopen pracovat a přichází o zisk či také dochází ke krytí nákladů, které jsou vynaloženy na právní zastoupení. Naopak povinné ručení nechrání před krádeží motorového vozidla, ani nedochází k výplatě pojistného v případě způsobení škody na vlastním motorovém vozidle. Přičemž tyto dvě rizika jsou součástí havarijního pojištění (Česká kancelář pojistitelů, 2025).

Povinné ručení lze označit termínem pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a slouží jako finanční zabezpečení v momentu, kdy způsobíte dopravní nehodu. Nejčastějším případem vyplácení povinného ručení je srážka chodce, cyklisty či jiné osoby pohybující se na vozovce

nebo v případě způsobení havárie a škody na jiném motorovém vozidle. V České republice je povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu vozidla na každé motorové vozidlo, které je registrováno v registru pro silniční vozidla a je součástí dopravního provozu. Lze si sjednat k povinnému ručení i další připojištění, která kryjí škody způsobené na čelním skle, asistenční služby, úrazy, možnost náhradního vozidla, krádež, srážka se zvěří, pojištění živelní či zavazadel. Nově se musí povinně uzavřít povinné ručení i na koloběžky, zahradní traktory, jednokolky, segway či další druhy vozidel, která mají motorový pohon. Povinné ručení se nevztahuje na motorová vozidla, která byla zařazena do depozitu nebo jsou vyřazeny dočasně či trvale z provozu. Výhodou uzavření povinného ručení je úhrada ztráty způsobená na majetku či zdraví poškozených osob. V případě neuzavření pojištění odpovědnosti z provozu vozidla by úhrada škod mohla dosáhnout až milionových částek na úhradu ztrát poškozených (Toppojištění.cz, 2025).

Povinné ručení nabízí možnost bonusů, které jsou poskytovány jako odměna za bezpečné řízení, které nezpůsobilo žádné dopravní nehody. Finální částka za bonus je uváděna v měsících a pokud nastane záporný výsledek, tak se jedná v tomto případě o malus, kdy musí pojištěný zaplatit přírážku pojišťovně za bezohledný provoz vozidla (Česká kancelář pojistitelů, 2025).

V tabulce 1 je zobrazen modelový příklad povinného ručení v České republice, Dánsku a Maďarsku. Pan Novák se narodil 1. 2. 1991 v Praze a řidičský průkaz vlastní od 1. 2. 2004. Za celou dobu nezpůsobil žádnou dopravní nehodu. Výše povinného ručení by byla ovlivněna druhem a modelem vozidla, taktéž by měl vliv rok výroby.

Tabulka 1: Porovnání povinného ručení v Kč

Model auta	ČR	Dánsko	Maďarsko
Škoda Fabia 2019	1 600 Kč	6 416 Kč	1 961 Kč
Toyota Corolla 2022	1 896 Kč	6 798 Kč	1 761 Kč
Hyundai i30 2022	1 992 Kč	6 572 Kč	1 746 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Klik.cz, 2022)

V povinném ručení se zohledňuje druh vozidla, rok narození řidiče, jeho bydliště, roční nájezd, bonus či malus. Z tabulky 1 jsou viditelné mnohonásobně vyšší hodnoty v Dánsku, což je dáno několikanásobně vyšší minimální mzdou a vyšší životní úrovní.

3.1.1 Kooperativa

Pojišťovna Kooperativa nabízí aplikaci KOOPILLOT, která poskytuje možnost získání peněz jednou za rok zpět a jedinou podmínkou je dodržovat pravidla bezpečné jízdy. Jedná se o službu

Autopojištění NAMÍRU a aplikaci KOOPILOT lze získat stažením. Principem aplikace je získávání a zaznamenávání informací o jízdě a z nich vyhodnocuje skóre. KOOPILOT začíná se zaznamenáváním informací od rychlosti 20 km/h a sleduje předepsanou rychlost, intenzitu brždění, vjezd do zatáček či používání telefonu za jízdy. Po každém skončení jízdy se zaznamenává hodnocení do aplikace a každé tři měsíce dochází k posouzení, díky kterému je možné dosáhnout vrácení peněz na účet. Hranice vrácené částky je nastavena až do výše 40 % z celkového ročního pojistného. Aplikace nabízí i doplňkové služby, kterými je SOS tlačítko, které poskytne pomoc při nehodě a přivolá asistenční službu. V aplikaci lze vidět najeté kilometry, trasy a čas řízení, jedná se o přehled v podobě knihy jízd. KOOPILOT vyhodnocuje jízdu a z ní vyvodí doporučení na řízení a možnost získání větších odměn. Rovněž je možné aktivně plnit soutěže a výzvy, které jsou pak odměněny znakem (Kooperativa pojišťovna, 2025).

Pojišťovna Kooperativa má nastavené limity pojistného plnění na krytí škod na majetku a zdraví od výše 50 mil. Kč až do 200 mil. Kč. Rozlišuje základní limity krytí pojištění úrazu řidiče vozidla a to smrt ve výši 100 000 Kč, trvalé následky ve výši 200 000 Kč, invaliditu ve výši 25 000 Kč a pobyt v nemocnici kryje částkou 200 Kč za jeden den.

Mezi doplňková pojištění k povinnému ručení patří pojištění skel, kdy limit pojistného plnění je v rozmezí 5 000 Kč až 100 000 Kč a spoluúčast činí 1 000 Kč. Živelní pojištění vozidla a pojištění poškození vozidla se zvěří má stanoven limit pojistného plnění v rozmezí 50 000 Kč až 100 000 Kč a hodnota spoluúčasti činí minimálně 1 000 Kč. Živelní pojištění kryje škody způsobené požárem, povodní, bleskem, sesuvem půdy či skal, lavinou či pádem stromů. Pojištění škody způsobenou zvěří se týká poničení jedoucího auta, tedy jeho střetem, nebo také poničením okusem elektroinstalace, brzdové či chladicí soustavy na zaparkovaném motorovém vozidle. Limit pojistného plnění při pojištění zavazadel je v rozmezí 5 000 Kč až 100 000 Kč a sjednává se při krytí škod před odcizením či poničením. Dále nabízí pojišťovna proplacení poskytnutí náhradního vozidla v případě jeho zapůjčení, které je způsobeno nehodou, poškozením či živelní hrozbou (Toppojištění.cz, 2025).

3.1.2 Generali Česká pojišťovna

Generali Česká pojišťovna nabízí pojistné krytí do výše 300 mil. Kč, což ji řadí mezi pojišťovny s nejvyšším krytím. Rovněž pojišťovna nabízí možnost odměn řidičům za bezpečnou jízdu a poskytuje jim slevu až 60 %. Pojištění a péči o klienty má na starost přes 5 000 poradců, kteří sídlí na 550 pobočkách napříč Českou republikou.

Generali pojišťovna nabízí limity pro krytí škod na majetku a zdraví ve výši od 50 mil. Kč až do 300 mil. Kč. Mezi varianty připojištění povinného ručení patří:

- asistence,
- vandalismus,
- úraz,
- nerovnost silnice,
- poškození vozidla zvěří,
- poškození skel,
- přímá likvidace,
- srážka se zvěří,
- krádež,
- živelní pojištění,
- odpovědnost cyklisty,
- poničení a krádež zavazadel,
- právní náklady pojištěného,
- škoda na vozidle způsobena zaviněním dopravní nehody (Generali Česká pojišťovna, 2025).

Jako jedna z prvních pojišťoven si Generali Česká pojišťovna v roce 2020 pořídila umělou inteligenci, která se vyskytuje pod názvem chatbot Leo. Umožňuje zastat funkci zaměstnanců pojišťovny a poradí s přihlášením do aplikace, platbami, dotazy, dokumenty, sjedná pojistnou smlouvu či nahlásí pojistnou událost. Leo zastane funkci téměř 13 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, měsíčně vyřeší v průměru 8 500 dotazů a jeho úspěšnost při samostatném řešení daných situací je 62 %. V roce 2022 přibyla k chatbotu služba voicebot, která slouží k přepojení dotazů a za rok 2022 jich přeměrovala 85 %. Jeho hlavní výhodou je rozpoznání identity klienta Generali České pojišťovny, což vede k odlehčení práce zaměstnanců (Coworkers.ai, 2025).

3.1.3 Uniqa

Povinné ručení se musí v České republice sjednat pro každé provozované vozidlo. Bez sjednaného pojištění je zakázaný provoz automobilu či motocyklu na vozovce a není možné ani odstavení či parkování na místech veřejné komunikace. Pojišťovnu Uniqu volí každý šestý obyvatel ČR a pojistný produkt má od pojišťovny každé páté motorové vozidlo (Uniqa, 2025).

Tabulka 2: Varianty povinného ručení v Kč

Krytí škody	Mini	Plus	Extra
Újma na majetku	60 000 000 Kč	100 000 000 Kč	150 000 000 Kč
Újma na zdraví	60 000 000 Kč	100 000 000 Kč	150 000 000 Kč
Úrazové pojištění řidiče	250 000 Kč	500 000 Kč	1 000 000 Kč
Vlastní malá škoda	–	10 000 Kč	20 000 Kč
Vlastní totální škoda	–	–	150 000 Kč
Asistenční služby	součást pojištění	součást pojištění	součást pojištění

Zdroj: vlastní zpracování dle (Uniq, 2025)

V tabulce 2 jsou viditelné tři kategorie povinného ručení poskytované pojišťovnou Uniq. V kategorii Mini dosahuje hodnota pojistného plnění při škodě na majetku nebo zdraví částku 60 mil. Kč. Naopak nejvyšší možná zvolená varianta Extra poskytuje krytí škod na majetku nebo zdraví ve výši až 150 mil. Kč. Úrazové pojištění řidiče je v kategorii Mini v částce 250 000 Kč a v kategorii Extra činí 1 mil. Kč.

Pojišťovna Uniq dále nabízí široké spektrum služeb a připojištění, která buď poskytuje zdarma nebo za příplatek k povinnému ručení. Poskytovanými službami se rozumí:

- právník do auta,
- pojištění přímé likvidace,
- neomezený odtah vozidla při poruše na území České nebo Slovenské republiky,
- úrazový balíček pro děti,
- pojištění úrazu řidiče,
- pojištění vlastní malé škody,
- pojištění vlastní totální škody,
- pojištění skel vozidla,
- pojištění poškození zvířít,
- pojištění vandalismu,
- pojištění odcizení,
- pojištění živlu,
- pojištění zavazadel,
- pojištění úrazu a poúrazová asistence,
- asistenční služby (Uniq, 2025).

Služba právník do auta slouží ke krytí právních činností, které jsou součástí pojištěného vozidla nebo s ním spojeným provozem. Právní zájmy se týkají ochrany právními předpisy a spory se řeší cestou soudní či mimosoudní. Pojištěnou osobou se stává vlastník, provozovatel či řidič vozidla. Pojistné plnění je stanoveno na 500 000 Kč za jeden rok. Kryje škody spojené s právní pomocí, kterou se rozumí správní nebo trestní řízení způsobené nehodou nebo provozem pojištěného vozidla. Dále řeší rozepře se Stanicí technické kontroly, opravnou, o parkovací místo či garáž, z jiného pojištění vozidla či o nárok škody související s pojištěným vozidlem nebo jeho provozem.

Úrazový balíček pro děti se týká dětí nezletilých a jeho součástí je i pojištění v případě smrti jednoho rodiče, který zemřel během dopravní nehody v pojištěném vozidle, avšak byl na pozici řidiče. Součástí balíčku je i pojištění dětské autosedačky. Limit pojistného plnění v případě krádeže dětské sedačky je 10 000 Kč, při trvalých následcích dítěte 100 000 Kč a při pobytu dítěte ve zdravotnickém zařízení je limit 100 Kč za jeden den v nemocnici. V případě smrti rodiče je limit pojistného plnění stanoven na měsíční částku 10 000 Kč pro nezletilé dítě.

Pojištění vlastní malé škody má stanovený limit pojistného plnění na 20 000 Kč a hodnota spoluúčasti činí 20 000 Kč. Škoda musí být způsobena na pojištěném vozidle pojištěného a je hrazena z jeho povinného ručení. Pojištění vlastní totální škody se uplatňuje v případě, kdy pojištěný způsobil nehodu a jeho vozidlo je dále neschopné provozu (Rixo.cz, 2025).

Dalším připojištěním k povinnému ručení je pojištění skel vozidla, kde není limit plnění a spoluúčast je stanovena na 1 000 Kč. Pojištění při střetu zvěře má limit pojistného plnění buď 50 000 Kč, 100 000 Kč nebo 150 000 Kč a kryje škody na vozidle, které bylo zničené či jen poškozené. Spoluúčast činí 2 000 Kč, ale v případě, kdy si klient nechá vozidlo opravit v autorizovaném smluvním servisu, tak hodnota spoluúčasti se mu nezapočítá.

Pojištění úrazu a pourazovou asistenci sjednává klient pro případ trvalého následku úrazem, smrti zapříčiněnou úrazem nebo pro pomůcky, které jsou potřeba v pourazové péči. Pojištění lze uzavřít jak na řidiče pojištěného vozidla, tak i pro všechny osoby v motorovém vozidle. Limity plnění pojištění jsou stanoveny na částky 250 000 Kč, 500 000 Kč, 1 000 000 Kč a 5 000 000 Kč.

Pojištění zavazadel kryje škodu, kdy došlo ke zničení, poškození či krádeži zavazadla z důvodu dopravní nehody, živelní události nebo odcizení. V tomto druhu pojištění se neuplatňuje spoluúčast a limit pojistného plnění je stanoven na 25 000 Kč, 75 000 Kč nebo 150 000 Kč. Pojišťují se vlastní věci přepravovaných osob v pojištěném vozidle a mazlíčci, tedy psi a kočky,

pro případ jejich zranění způsobené při dopravní nehodě. Pojištěné věci musí být uloženy vně auta, na nosiči pro jízdní kola nebo v boxu na střeše.

Stejné limity pojistného plnění a spoluúčasti má pojištění vandalismu, odcizení a živlu, kdy limit plnění je stanoven na 50 000 Kč, 100 000 Kč nebo 150 000 Kč a spoluúčast činí 2 000 Kč. Pojištění vandalismu kryje škody způsobené na pojištěném vozidle třetí osobou, která jednala úmyslně (Topojištění.cz, 2025).

3.1.4 Allianz

Povinné ručení, nejen u Allianz pojišťovny, slouží ke krytí škod způsobených motorovým vozidlem třetí osobě a jedná se o škody způsobené na zdraví, zavinění smrti, majetkové škody či ušlý zisk. Právní poradenství u Allianz poskytuje nepřetržitou pomoc po telefonu s právníkem. Obsahem připojištění asistence je oprava škod na motorovém vozidle na místě poruchy, odtah a odvoz vozidla a pasažérů. V případě úrazového pojištění se jedná o výplatu v momentu smrti nebo nastání invalidity kteréhokoliv pasažéra motorového vozidla. Přírodní události kryjí škody na vozidle způsobené povodní, kroupami či bouřkou. Škoda způsobena zvěří kryje samotný střet se zvěří, ale i poničení kabelů či jiných částí na vozidle zapříčiněno zvěří. Obsahem rozšířené asistence je poskytnutí náhradního vozidla, odtah či odvoz na delší vzdálenost nebo také ubytování. Připojištění skla kryje škody na střešním okně, prosklené střeše, které byly způsobeny živelními hrozbami nebo dopravní nehodou. V případě havárie se jedná o krytí škod způsobených nárazem do stromu, nabouráním do jiného vozidla, pádem kamení či stromů nebo únikem chemikálií (Allianz, 2025).

Povinné ručení u pojišťovny Allianz se člení na 4 varianty, kterými jsou Komfort, Plus, Extra a Max. Pojišťovna nemá stanovené limity v rámci povinného ručení, jelikož jednotlivé částky jsou rozlišovány dle druhu motorového vozidla, avšak uvádí částky povinného ručení na krytí škod majetku a na zdraví. Varianty Komfort a Plus kryjí škody až do výše 70 mil. Kč a varianty Extra a Max mají částku na krytí škod nastavenou až do výše 150 mil. Kč.

Dále všechny čtyři varianty obsahují v balíčku pojištění na právní poradenství, asistenci a úrazové pojištění. Kromě varianty Komfort je ve třech zbylých možnostech krytí při přírodní události, požáru, výbuchu a škodě způsobené zvěří, také je zde rozšířená možnost asistence a úrazového pojištění. Varianty Extra a Max nabízejí krytí při krádeži, poničení skla a ochranu při vandalismu. Možnost pojištění při havárii nabízí pouze varianta Max.

Balíček Komfort slouží k základnímu krytí škod a je určen pro ty, kterým stačí povinné ručení a základní pomoc při nehodě, rovněž se jedná i o nejlevnější variantu u pojišťovny Allianz.

Varianta Plus slouží pro lidi, kteří chtějí mít zabezpečené vozidlo v případě výskytu živelních hrozeb, které jsou nepředvídatelné. Balíček Extra rovněž nabízí krytí před neočekávanými živelními hrozbami, avšak mají rozšíření před krádeží motorového vozidla, vandalismu či poškození skel. Varianta Max má nejobsáhlejší krytí škod a na rozdíl od ostatních chrání i před nehodou, která je způsobena pojištěným (Rixo.cz, 2025).

3.4 Shrnutí a doporučení

Povinné ručení se dá charakterizovat jako pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, které je stanovené zákonem a slouží ke krytí škod způsobených třetími osobami. Pojistný trh v České republice, který poskytuje povinné ručení, je velmi konkurenční a nabízí široké spektrum služeb. Na stanovení výše pojistného plnění má vliv řada faktorů, kterými je věk řidiče, bydliště, historie škod, roční nájezd, druh a stáří motorového vozidla, škodní průběh řidiče v podobě malusu či bonusu. V mezinárodním srovnání s Maďarskem, Českou republikou a Dánskem vychází dánské sazby povinného ručení výrazně dražší, což je způsobeno několikanásobně vyšší průměrnou mzdou a životní úrovní v Dánsku. Sazby povinného ručení v Maďarsku a České republice jsou srovnatelné dle výše pojistného.

Kooperativa pojišťovna nabízí povinné ručení s možností získání až 40 % z pojistného zpět a to díky aplikaci KOOPILLOT, která sleduje styl jízdy, poskytuje přehled o jízdách, trasách, času a motivuje řidiče k bezpečnému chování na silnicích. Základní limity pojistného plnění jsou ve výši od 50 mil. Kč do 200 mil. Kč.

Generali Česká pojišťovna se zaměřuje na vysoké limity krytí a to až do výše 300 mil. Kč, což je nejvyšší limit pojistného krytí v porovnávaných pojišťovnách. Pojišťovna Generali nabízí slevu ve výši až 60 % za bezpečnou jízdu. Využívá umělou inteligenci, která se nazývá chatbot Leo a voicebot, čímž modernizuje klientský servis. Významným benefitem pojišťovny je možnost připojištění právních nákladů.

Pojišťovna Uniqa nabízí tři varianty povinného ručení, které má stanovené limity krytí škod do výše až 150 mil. Kč. Dále pojišťovna poskytuje celou řadu doplňkového pojištění včetně právníka do auta či úrazového balíčku pro děti. Unikátní je široká nabídka pojistných limitů a flexibilita v nastavení služeb.

Allianz pojišťovna rozděluje povinné ručení do čtyř kategorií, přičemž výše krytí je od 70 mil. Kč do 150 mil. Kč. Již základní balíček obsahuje právní poradenství a úrazové pojištění. Vyšší varianty zahrnují krytí živelních škod, střet se zvěří, krádež i havárii. Varianta Max nabízí nejkompaktnější ochranu i pro nehody, které jsou způsobené samotným řidičem.

Při výběru povinného ručení by měl klient zohlednit nejen cenu, ale především rozsah pojistného krytí a nabídku doplňkových služeb. Pro běžné uživatele městských vozidel je dostačující základní varianta, kterou může být Allianz Komfort či Uniqa Mini. Zatímco řidičům s vyšší frekvencí jízdy či s dražšími vozy se vyplatí komplexnější balíčky, kterými jsou Allianz Max nebo Kooperativa NAMÍRU s aplikací KOOPILLOT. Rodinám se doporučuje pojišťovna Uniqa díky úrazovému balíčku pro děti. Pro technologicky orientované klienty je atraktivní Generali díky automatizovanému servisu, rovněž pojišťovna poskytuje jedny z nejvyšších limitů krytí. Výběr pojišťovny by měl být podpořen individuálním porovnáním nabídky, zejména s ohledem na specifické potřeby řidiče a jeho motorového vozidla.

4 KOMPARACE POJISTNÝCH TRHŮ

Pojistný trh se člení dle rozvinutosti na západní Evropu a východní a střední Evropu. V západní Evropě má na pojistném trhu mnohem větší zastoupení a vyšší finanční prostředky životní pojištění, což je způsobeno fungováním komerčních pojišťoven v penzijních a zdravotních systémech, což odlišuje západoevropský trh zcela od českého pojistného trhu. Vyspělé státy zahrnují do pojištění i platby na soukromé zdravotní pojištění. Jedná se o rozvinuté západoevropské státy, kterými je analyzované Dánsko. Vysoké pojistné se dále vyskytuje ve státech nacházejících se ve Skandinávii nebo také Nizozemsku, Velká Británie, Francii, Švýcarsku a Německu. V západní Evropě se vyskytují znatelné rozdíly v životní úrovni (Česká asociace pojišťoven, 2023).

4.1 Komparace českého pojistného trhu

V rámci českého pojistného trhu jsem se zaměřila na srovnání počtu komerčních pojišťoven, výše hrubého předepsaného pojistného, průměrného pojistného a na konec jsem porovнала propojištěnost životního a neživotního pojištění.

4.1.1 Počet komerčních pojišťoven

Tabulka 3 udává počty institucí pojistného sektoru za roky 2019 – 2023. Od roku 2021 do roku 2023 v ČR figurovalo 42 subjektů, nad kterými měla dohled Česká národní banka, z toho 23 tuzemských pojišťoven, 1 zajišťovna a 18 poboček pojišťoven, které mají sídlo v členských zemích Evropského hospodářského prostoru.

Tabulka 3: Počet institucí pojistného sektoru v České republice

Instituce pojistného sektoru	2019	2020	2021	2022	2023
Tuzemské pojišťovny	27	27	23	23	23
Zajišťovny	1	1	1	1	1
Pobočky pojišťoven z EU/EHP	20	17	18	18	18
Subjekty poskytující přeshraniční služby v ČR	985	983	837	851	873

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

V podstatné míře působí na trhu neživotní pojišťovny, kterých v letech 2021 – 2023 bylo celkem 25 z celkového počtu 41 subjektů poskytující pojišťovací služby, dále na trhu figuruje 5 životních pojišťoven a zbývajících 11 pojišťoven má smíšený charakter. Jako jediná zajišťovna napříč lety 2019 – 2023 je VIG RE zajišťovna, a. s., která má licenci České národní banky. Subjekty poskytující přeshraniční služby v České republice se setkávají každý rok se změnou v počtu, ať už se počet snižuje či naopak dochází k zvýšení. V roce 2023 nastal nejvyšší

nárůst počtu pojišťoven a poboček pojišťoven od roku 2020, které poskytují přeshraniční služby v České republice, své služby orientují z větší části na neživotní pojištění a objem finančních prostředků obchodu je odhadován na jednotky miliard korun českých (Česká asociace pojišťoven, 2023).

4.1.2 Výše hrubého předepsaného pojistného

Výše hrubého předepsaného pojistného v mld. Kč udává předepsanou částku za kalendářní rok a vliv na tento ukazatel má počet uzavřených pojistných smluv, velikost pojistných částek sjednaných v pojistných smlouvách a kategorie pojištěného rizika. V tabulce 4 jsou viditelné hodnoty hrubého předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění udávaného v miliardách Kč za roky 2020 – 2023 a také celková hodnota pojistného za oba sektory.

Hodnota předepsaného hrubého neživotního pojištění každý rok roste, naopak hodnota předepsaného životního pojištění se nijak zásadně nemění, hodnoty dosáhly stejné výše předepsaného pojistného v letech 2020 – 2021 a v letech 2022 – 2023 se hodnota předepsaného pojistného oproti předchozích roků mírně zvýšila (Opojištění.cz, 2023).

Tabulka 4: Výše hrubého předepsaného pojistného v miliardách Kč

Pojištění	2020	2021	2022	2023
Neživotní	116	128	146	159
Životní	52	52	54	54
Celkem	168	180	200	213

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Celkové hodnoty předepsaného hrubého životního i neživotního pojištění za uvedené roky v tabulce poukazují na každoroční nárůst, což lze vyhodnotit pozitivně. Současně je možné analyzovat kladný vliv i na jednotlivé kategorie životního a neživotního pojištění, kde rovněž docházelo ke každoročnímu nárůstu výše hrubého předepsaného pojistného.

4.1.3 Průměrné pojistné na obyvatele

V tabulce 5 jsou zobrazeny hodnoty, které značí průměrnou výši pojistného na jednoho obyvatele v Kč. Sledovaný ukazatel uvádí částku, kterou obyvatel ČR posílá ze svých financí na pojistné v dané roky. Na daný ukazatel mají vliv dvě veličiny, kterými je předepsané pojistné a počet obyvatel. Hodnota předepsaného pojistného každoročně roste, což je zmíněno výše v subkapitole, zatímco počet obyvatel nevykazuje každoroční velké odchylky.

Tabulka 5: Průměrné pojistné na obyvatele v Kč

Pojištění	2019	2020	2021	2022	2023
Neživotní	10 545 Kč	10 854 Kč	12 191 Kč	13 547 Kč	14 614 Kč
Životní	5 006 Kč	4 845 Kč	4 923 Kč	5 048 Kč	4 978 Kč
Celkem	15 551 Kč	15 699 Kč	17 114 Kč	18 595 Kč	19 592 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Je patrné, že neživotní pojištění je každoročně několikanásobně vyšší než životní pojištění. Znatelně vyšších hodnot dosahuje průměrné pojistné neživotního pojištění, které vykazovalo v roce 2019 hodnotu 10 545 Kč na jednoho obyvatele, v roce 2023 se hodnota zvýšila o čtyři tisíce. Naopak hodnoty průměrného pojistného životního pojištění za sledované roky nezaznamenaly takový nárůst jako neživotní pojištění a jejich hodnota se drží kolem 5 000 Kč. Jednotlivé rozdíly pojištění jsou velmi vysoké a oproti průměru EU, který činí 3 000 EUR, je český průměr pojistného pouze 800 EUR, což v přepočtu na české koruny činí 20 000 Kč (Opojištění.cz, 2023).

4.1.4 Propojištěnost

Tabulka 6 zobrazuje propojištěnost, která udává podíl hrubého předepsaného pojistného k hrubému domácímu produktu vyjádřeného v běžných cenách a v tabulce jsou hodnoty zobrazeny v procentech. Jedná se o jeden ze základních ukazatelů, které jsou důležité pro hodnocení pojistného trhu a ukazatel celkově odráží míru využití pojištění v zemi v závislosti na hodnotě HDP.

Tabulka 6: Propojištěnost v %

Pojištění	2019	2020	2021	2022	2023
Neživotní	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2
Životní	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7
Celkem	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Podíl propojištěnosti životního pojištění v daných letech postupně klesá, naopak neživotní pojištění časem roste. Avšak celková hodnota propojištěnosti za životní i neživotní pojištění je během let konstantní, což znamená, že hodnota je neměnná a činí 2,9 %. Z makroekonomického hlediska propojištěnost České republiky nedosahuje takových hodnot jako v západní Evropě, která je rozvinutější a ČR za touto částí Evropy velmi zaostává. Hodnota propojištěnosti je

v západoevropských státech dvakrát až třikrát vyšší a celkový průměr z dlouhodobého hlediska EU dosahuje hodnoty 8 % – 9 % (Česká asociace pojišťoven, 2023).

4.2 Komparace evropského pojistného trhu

Pojistný sektor dělí Evropu na dvě části, a to na východní a centrální Evropu a západní Evropu. V porovnávání některých ukazatelů nelze udělat komparaci evropského pojistného trhu, jelikož státy EU se liší regionem, historií, ekonomikou či kulturou. Západní Evropa má mnohonásobně vyšší kvalitu života, což se následně odráží v částkách, které jsou spjaty s krytím rizik. Naopak mezi přesnější ukazatele patří objem pojistného na jednoho obyvatele (Česká asociace pojišťoven, 2023).

V rámci evropského pojistného trhu jsem analyzovala počet komerčních pojišťoven, výši hrubého předepsaného pojistného, průměrné pojistné na obyvatele a propojištěnost.

4.2.1 Počet komerčních pojišťoven

Tabulka 7 udává počty institucí pojistného sektoru za rok 2022 ve vybraných státech Evropy, přičemž se jedná pouze o tuzemské pojišťovny, nikoliv o subjekty poskytující přeshraniční služby.

Tabulka 7: Počet institucí pojistného sektoru ve vybraných státech za rok 2022

Země	Tuzemské pojišťovny
Německo	256
Francie	151
Švédsko	113
Slovensko	10
Dánsko	72
Portugalsko	37
Finsko	43
Itálie	87
Nizozemsko	96

Zdroj: vlastní zpracování dle (EIOPA, 2022)

Dle tabulky 7 jsou viditelné počty tuzemských pojišťoven působících ve vybraných státech Evropy. Nejvíce domácích pojišťoven má Německo, za který je Francie a Švédsko. Naopak nejméně pojišťoven má Slovensko, Portugalsko a Finsko. Podstatný vliv na počet tuzemských pojišťoven má velikost a vyspělost daného státu, historie a koncentrace pojistného trhu. Německo a Francie se řadí k nadprůměrně aktivnímu pojistnému trhu, na který má největší vliv vysoký počet obyvatel a vyspělost státu.

4.2.2 Výše hrubého předepsaného pojistného

V tabulce 8 jsou viditelné hodnoty, které udávají celkovou výši hrubého předepsaného pojistného v milionech USD za rok 2023 pro vybrané země Evropy. Mezi hlavními faktory, které mají vliv a dopad na pojistné je digitalizace a modernizace technologií, vyšší poptávka v sektoru zdravotnictví či klimatické změny.

Tabulka 8: Výše hrubého předepsaného pojistného v milionech USD

Země	Celkové hrubé pojistné v mil. USD
Německo	386 940
Nizozemsko	99 090
Španělsko	76 350
Švýcarsko	74 210

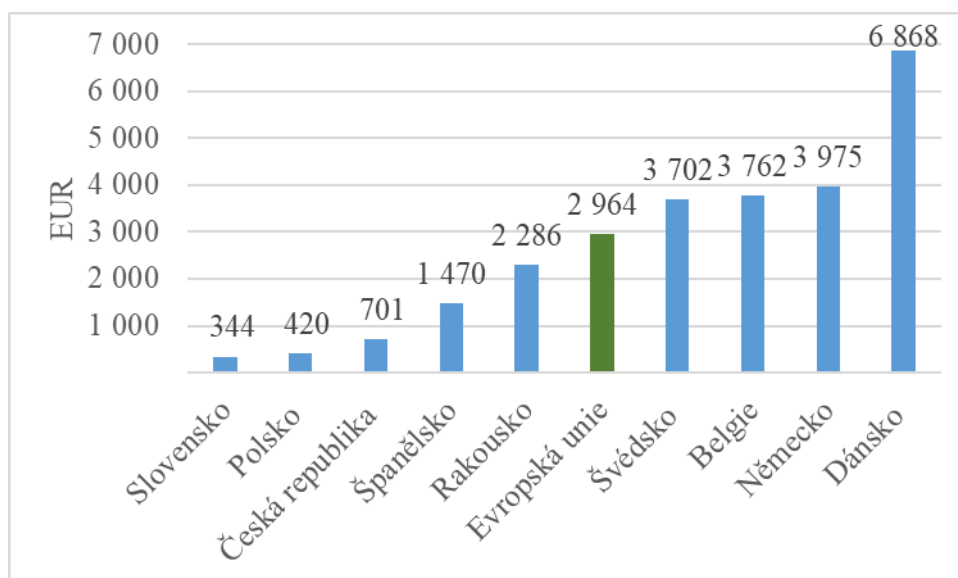
Zdroj: vlastní zpracování dle (ReportLinker, 2023)

Z porovnávaných zemí Evropy dosáhlo nejvyšší hodnoty Německo, hodnota celkového pojistného činila 386 940 mil. USD. Německý pojistný trh si v průběhu let drží stabilní růst. Další porovnávanou zemí je Nizozemsko, kde hodnota hrubého pojistného za rok 2023 činí 99 090 mil. USD. Ve Španělsku a Švýcarsku je celkové hrubé pojistné srovnatelné. hodnota pojistného ve Španělsku je 76 350 mil. USD a ve Švýcarsku 74 210 mil. USD.

4.2.3 Průměrné pojistné na obyvatele

Na evropském pojistném trhu v roce 2022 dosáhla hodnota předepsaného pojistného ve všech členských státech evropského hospodářského prostoru 1 359 mld. EUR, z toho 27 státům Evropské unie se přisuzuje 1 330 mld. EUR. V roce 2022 měla největší vliv na neživotní pojištění válka na Ukrajině a její energetické, polické dopady a rostoucí inflace, nýbrž se očekával větší dopad koronaviru. Největší pokles zaznamenalo životní pojištění, které má v západní Evropě převládající vliv (Česká asociace pojišťoven, 2023).

Hodnota 701 EUR průměrného ročního pojistného na jednoho obyvatele za rok 2022 se v České republice řadí k hodnotám nižším a k průměru Evropské unie má stále velmi daleko. Z obrázku 6 je viditelné rozdělení na východní a západní Evropu, kdy východ dosahuje značně nižších hodnot než naopak rozvinuté západní státy. Průměrné roční pojistné pro Evropskou unii dosahuje 2 964 EUR na jednoho obyvatele za rok 2022. V rozvinutých západoevropských státech objem předepsaného pojistného značně převyšuje průměr EU. Vliv má především na odlišnost od západní Evropy historie a ekonomika východní a centrální Evropy, která není tak vyspělá.

Obrázek 6: Průměrné roční pojistné v eurech na obyvatele v roce 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

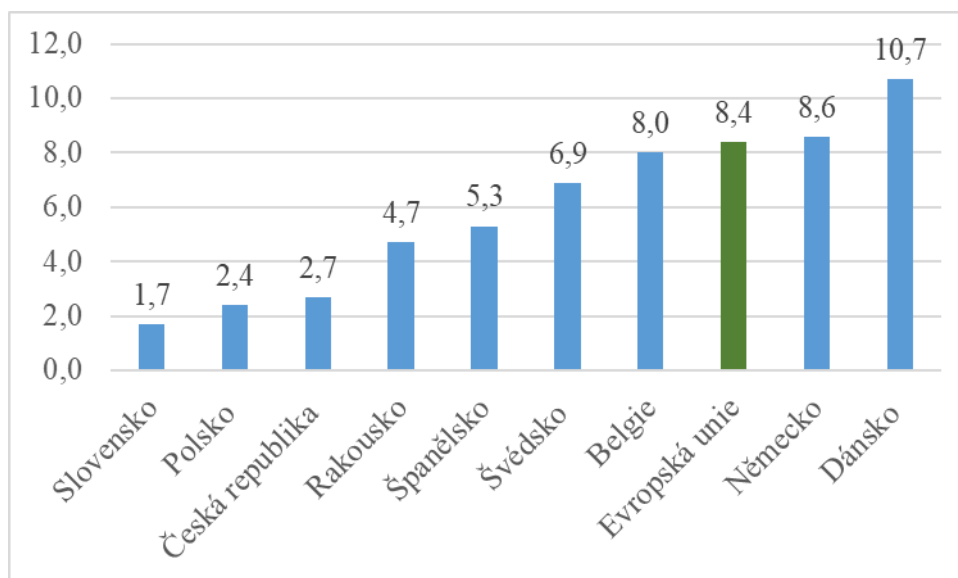
Nejvyšší průměrné roční pojistné na obyvatele v eurech za rok 2022 má Dánsko, jelikož se řadí ke státům s nejvyššími daněmi. Průměr ročního neživotního pojistného činí 5 000 EUR a průměrné roční pojistné za životní pojištění dosahuje hodnoty 1 800 EUR. V Dánsku je běžné že penzijní spoření je součástí životního pojištění, což se odráží na vysoké hodnotě průměrného pojistné na jednoho obyvatele na území Evropy. Jak je již známo, tak obyvatelé Dánska pobírají nejvyšší mzdy na světě a mají i nejvyšší minimální mzdu, proto se zde vyskytuje vysoké neživotní a životní pojištění.

Z obrázku 6 je viditelné rozdělení na vyspělou západní Evropu, kde průměrné pojistné na jednoho obyvatele dosahuje v posuzovaných státech hodnotu přes 3 500 EUR. Naopak znatelný rozdíl je ve státech východní a střední Evropy, kde se hodnota pohybuje výrazně pod 1 000 EUR. Průměr Evropské unie je téměř 3 000 EUR, avšak je nezbytné brát ohled na zahrnutí více než dvounásobně vyšší hodnoty průměrného pojistné v Dánsku.

4.2.4 Propojištěnost

Na obrázku 7 je znázorněna propojištěnost, nebo-li podíl pojistného k HDP za rok 2022 vyjádřená v procentech, která se analyzuje v pojišťovníctví dle ekonomické váhy země nebo seskupení zemí. Variace daného ukazatele má dopad na vývoj ekonomiky a je vázána na výsledky celého pojistného trhu.

Z daného ukazatele vyplývá, že pokud nastane zvyšování HDP, bude to mít vzájemně vliv na navýšení předepsaného pojistného, které bude ovlivněno zvýšenou dostupností disponibilních finančních prostředků. Může nastat i druhá situace, která spočívá v dynamičtějším růstu HDP, ale tentokrát se hodnota propojištěnosti snižuje. Na tento ukazatel mají znatelný vliv rozdíly v rozvinutých západoevropských zemích (Opojištění.cz, 2023).

Obrázek 7: Propojištěnost v % za rok 2022

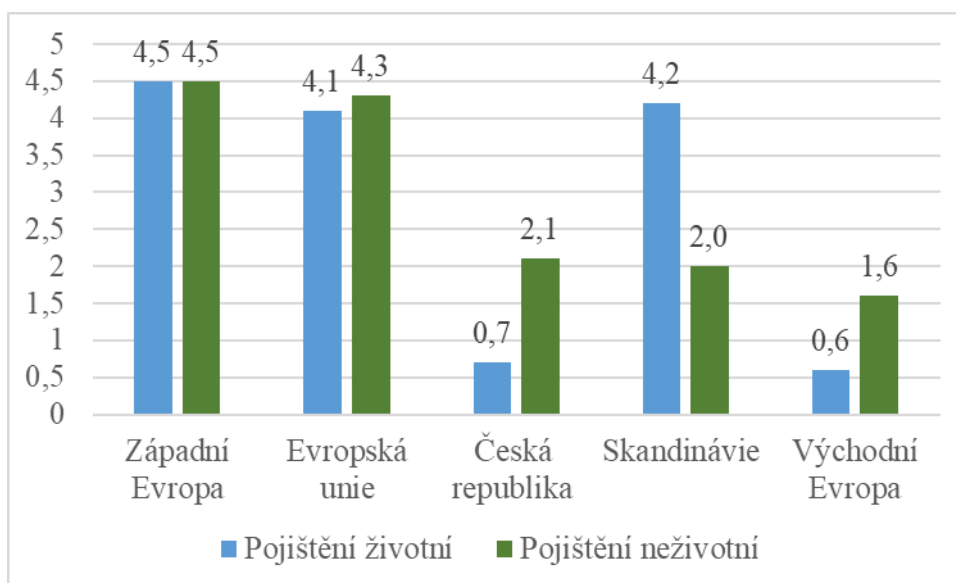
Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Průměr podílu pojistného k HDP za rok 2022 v zemích EU dosáhl hodnoty 8,4 %, což je s komparací českého pojistného trhu třikrát více. V průměru propojištěnosti EU mělo větší zastoupení neživotní pojištění, které dosáhlo hodnoty 4,3 %, naopak nižší váhu, tedy 4,1 %, mělo životní pojištění. Převážný vliv na tento ukazatel má sjednocení obchodu, který neprobíhá v daném státě, tudíž dochází k nárůstu až přehodnocení hodnoty.

Na obrázku 7 vyniká svými hodnotami opět Dánsko, které dosáhlo 10,7 % podílu pojistného k HDP. I v tomto ukazateli je viditelné rozdělení východní a centrální Evropy, kde hodnoty dosahují nižších výsledků a je patrné zaostání za průměrem propojištěnosti Evropské unie.

Je těžké komparovat a dále interpretovat propojištěnost v daných státech, které se značně liší svou rozvinutostí. Proto je snazší analyzovat propojištěnost životního a neživotního pojištění zvláště, tudíž budou lépe pochopitelné rozdíly ve státech. Rozdíly neživotního pojištění České republiky nejsou tak odlišné a vyniká v něm oproti státům východní a centrální Evropy, ČR se postupně přibližuje hodnotám propojištěnosti neživotního pojištění ve Skandinávii, avšak k hodnotám západoevropským státům a také k průměru EU má Česká republika stále velmi

nízké hodnoty, které se pohybují na úrovni poloviční propojištěnosti. Propojištěnost životního pojištění v ČR, na rozdíl od neživotního pojištění, velmi zaostává a hodnoty jsou srovnatelné s méně rozvinutými východoevropskými a centrálními evropskými státy. Pojistný trh je v ČR velmi objemný a různorodý, ale klienti mění své požadavky při podepisování pojistných smluv. Klienti dávají přednost pojištění na krytí hrozeb, avšak bez možnosti vytvoření kapitálové hodnoty, které mají spoustu variant připojištění a jejich celkové pojistné je ve výsledku nižší. Možnost rozvoje pojištění v ČR se odvíjí od celkové životní úrovně a také dle vývoje ekonomiky, která zahrnuje danou legislativu, daně a systém sociálního, penzijního a zdravotního systému (Opojištění.cz, 2023).

Obrázek 8: Propojištěnost životního a neživotního pojištění za rok 2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

Na obrázku 8 jsou vidět patřičné rozdíly v propojištěnosti životního a neživotního pojištění. Průměr západní Evropy a Evropské unie dosahuje srovnatelných hodnot v obou druzích pojištění. Naopak ve zbylých posuzovaných oblastech, kterými je Česká republika, Skandinávie a východní Evropa, jsou výrazné rozdíly mezi životním a neživotním pojištěním. Jelikož Česká republika spadá do bloku východní Evropy, tak rozdíly v pojištění nejsou odlišné. Neživotní pojištění dosahuje zřetelně vyšších hodnot než životní pojištění. Avšak ve státech Skandinávie dosahují hodnoty přesně opačných výsledků, tudíž životní pojištění převyšuje neživotní pojištění.

4. 3. Shrnutí a doporučení

Principy životního a neživotního pojištění v České republice a v Evropě jsou podobné. Rozdíly se primárně projevují v regulaci, daňovém zvýhodnění či preferencích spotřebitelů. V České republice je v životním pojištění nejoblíbenějším produktem investiční životní pojištění, což zahrnuje kombinaci pojištění a investování, přičemž se zde vyskytují vysoké poplatky. Životní pojištění v České republice poskytuje daňové výhody. V některých evropských státech je životní pojištění úzce spjato s důchodovým systémem a na trhu se vyskytuje více stabilních produktů. Ve Francii je oblíbeným a velmi častým produktem Assurance Vie, ve kterém dochází ke kombinaci spoření, dědictví a daňových výhod. Dohled na pojišťovnictví v Evropě má Solventnost II, která dohlíží na transparentnost a stabilitu nabízených produktů.

Neživotní pojištění má na rozdíl od životního pojištění krátkodobý charakter, což znamená že se smlouvy obvykle obnovují každý 1 rok. V České republice je pojistný trh neživotního pojištění velmi rozsáhlý, vyskytuje se zde vysoká konkurenceschopnost a častým faktorem v rozhodování je cenová nabídka. V evropských zemích je vyšší soustředěnost neživotního pojištění na majetek. Povinné ručení v Evropě je regulováno Evropskou unií a klade větší důraz na kvalitu a komplexní krytí. Česká republika klade v neživotním pojištění vysoký důraz na cenu, avšak pojištění je méně specializované. Znatelné rozdíly jsou v digitalizaci, kdy se v České republice digitalizace vyvíjí, avšak má pomalejší tempo. Naopak ve vyspělých evropských státech je digitalizace rychlejší a pojistný trh nabízí více možností spojených s online komunikací.

Na základě komparace pojištění České republiky a vybraných evropských států vyplývá, že české pojišťovnictví dle vybraných ukazatelů zaostává za evropským průměrem i za západoevropskými státy. Mezi hlavní faktory, které mají zásadní vliv na vývoj pojišťovnictví, patří ekonomická vyspělost, odlišná životní úroveň či specifická role pojištění v sociálním a důchodovém systému. Vliv na české pojišťovnictví měl především dopad komunismu a historický vývoj. Naopak západní Evropa nebyla ovlivněna politickým vývojem a tím pádem dosáhla vyšší míry propojištěnosti a vykazuje vysokou důvěru v pojišťovací instituce, a to i díky dlouhodobé daňové a legislativní podpoře ze strany státu. Západní Evropa vyniká propojením životního pojištění s důchodovým systémem, kdy je pojištění daňově zvýhodněno a často i dotováno státem. Západoevropským státem vynakládají mnohem větší finance do technologických inovací a mnohem více využívají umělou inteligenci. Komparace České republiky s vyspělými státy poukazuje na potenciál ke zlepšení v oblasti propojištěnosti, podílu životního pojištění na celkovém objemu pojistného či kvalitnějšího klientského servisu.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo provést komplexní srovnání životního a neživotního pojištění se zaměřením na český a evropský pojistný trh. Prostřednictvím analýzy, charakteristiky, členění, funkcí a produktů obou typů pojištění, porovnáním pojišťoven a nabízeného produktu, bylo možné formulovat hlavní podobnosti a rozdíly v přístupu k pojištění na českém a evropském pojistném trhu.

V první části bylo objasněno základní dělení pojištění na životní a neživotní, přičemž byl důraz kladen na jejich hlavní účely krytí. Zatímco životní pojištění primárně slouží k zajištění osob proti riziku smrti, dožití nebo trvalé invalidity, a často má i investiční či spořicí charakter, naopak neživotní pojištění je zaměřeno na ochranu majetku, zdraví a odpovědnosti za škody. Tato základní charakteristika životního a neživotního pojištění se napříč evropskými státy výrazně neliší, avšak konkrétní nabídka pojistných produktů, pojistné plnění a pojistné částky vykazují značné rozdíly napříč Evropou.

Analýza pojistného trhu v České republice ukázala, že pojistný trh je poměrně stabilní, dobře regulovaný a vykazuje dlouhodobě rostoucí trend v oblasti neživotního pojištění. Dominantní postavení na českém pojistném trhu mají především pojišťovny Kooperativa, Generali, Uniqa a Allianz, které ovládají významnou část českého pojistného trhu.

Ve třetí kapitole byla provedena analýza povinného ručení u vybraných pojišťoven. Kooperativa vyniká v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla díky své aplikaci KOOPILOT, která sleduje styl jízdy, za níž následně poskytuje řidiči vozidla odměny. Generali Českou pojišťovnu bych doporučila těm, kteří potřebují velmi vysoký limit krytí. Uniqa nabízí povinné ručení, které je ideální pro rodiny s dětmi a Allianz pojišťovna má velmi komplexní varianty povinného ručení.

Ve čtvrté kapitole byla provedena komparace českého a evropského pojistného trhu, přičemž dle zobrazených tabulek a obrázků je zřejmé, že český pojistný trh v řadě ukazatelů zaostává v porovnání s ostatními státy Evropy a průměrem Evropské unie. Mezi hlavní rozdílové faktory patří především ekonomická vyspělost, životní úroveň a odlišná role pojištění v sociálním a důchodovém systému. Na rozdíly mezi českým a evropským trhem má vliv i historický vývoj, kdy na výsledné hodnoty západní Evropy neměl vliv komunismus. Dalším významným faktorem je daňová a legislativní podpora od státu. Západoevropské státy mají sice vyšší pojistné, avšak se jim dostává značných výhod. Česká republika by mohla zvážit možnost daňového zvýhodnění u životního pojištění, které je zavedeno v mnoha státech západní Evropy.

Český pojistný trh je charakteristický neustálým růstem a dynamikou vývoje. Avšak v porovnání s evropskými státy je pojištění v České republice pozadu a k hodnotám vyspělé západní Evropy má stále velmi daleko. Pro přiblížení se evropskému standardu by český pojistný trh měl více podporovat finanční gramotnost obyvatel a zvyšovat důvěru ve finanční instituce. Dalším možným krokem do budoucna by bylo rozšíření nabídky produktů životního pojištění s dlouhodobým investičním potenciálem. Velmi prospěšné by bylo aktivně spolupracovat s vládou na integraci soukromého pojištění do důchodového a zdravotního systému. Český pojistný trh zaostává za státy západní Evropy především v životním pojištění, kde je prostor pro jeho rozvoj a inovace. Inspirací mohou být zkušenosti a praktiky ve vyspělých západoevropských státech, které ukazují, že vyšší míra propojištěnosti, důvěry a edukace přináší dlouhodobé pozitivní výsledky. K dosažení těchto cílů je však nutná spolupráce mezi pojišťovny, státem a občany.

Závěrem lze konstatovat, že český pojistný trh vykazuje pozitivní znaky vývoje a přibližuje se evropským standardům, zejména v oblasti neživotního pojištění. Komparace s evropskými zeměmi poukázala na potenciál pro zlepšení v oblastech jako je propojištěnost obyvatel, podíl životního pojištění na celkovém pojistném či úroveň clientského servisu. Dlouhodobě nižší míra propojištěnosti a daňové zvýhodnění na českém pojistném trhu přispívá k nedůvěře vůči pojištění. V porovnání s Německem, Dánskem či Švédskem, kde je životní pojištění úzce spjato s důchodovým systémem a dlouhodobým finančním plánováním, je české pojišťovnictví méně systematické.

Západoevropské vyspělé státy vynikají v několika oblastech, kterými je například propojení životního pojištění se sociálním systémem, kdy dochází k daňovému zvýhodnění životního pojištění, které je i z části dotováno státem nebo slouží jako povinná složka důchodového zabezpečení. Západní Evropa má v oblasti pojištění vysokou míru důvěryhodnosti a transparentnosti, jelikož pojišťovny více investují a poskytují více edukace klientům. Skandinávie a západní Evropa vyniká v oblasti online sjednávání pojistných smluv a využívání umělé inteligence. Do budoucna je žádoucí, aby české pojišťovnictví drželo krok s evropskými trendy a aktivně přejímalo osvědčené modely a přístupy. Klíčem k úspěchu bude kombinace vzdělávání, technologických inovací, clientského servisu a podpory ze strany státu. Pokud alespoň z části splní český pojistný trh tato doporučení, tak má potenciál stát se stabilní a důvěryhodnou součástí finančního systému, který bude efektivně chránit občany před riziky životního i neživotního charakteru.

POUŽITÁ LITERATURA

ALLIANZ POJIŠŤOVNA. Online. O nás. 2025. Dostupné z: https://www.allianz.cz/cs_CZ/pojisteni/vse-o-allianz/o-nas.html. [cit. 2025-04-25].

ALLIANZ. Online. Povinné ručení. 2025. Dostupné z: https://www.allianz.cz/cs_CZ/pojisteni/auta-a-vozidla/povinne-ruceni.html. [cit. 2025-06-08].

COWORKERS.AI. Online. Chatbot Leo. 2025. Dostupné z: <https://www.coworkers.ai/case-study-generalali>. [cit. 2025-06-13].

ČERNOHORSKÝ, Jan. Finance: od teorie k realitě. Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1809-0.

ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. Online. Výroční zpráva. 2023. Dostupné z: https://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocní-zpravy/2023_FINAL.pdf. [cit. 2025-04-27].

ČESKÁ KANCELÁŘ POJISTITELŮ. Online. Co je povinné ručení. 2025. Dostupné z: <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/co-je-povinne-ruceni>. [cit. 2025-06-03].

DUCHÁČKOVÁ, Eva a DAŇHEL, Jaroslav. Teorie pojistných trhů. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-015-7.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-861-1992-0.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Pojištění a pojišťovnictví. Praha: Ekopress, [2015]. ISBN 978-80-87865-25-5.

EIOPA. Online. Country map IDD. 2022. Dostupné z: https://www.eiopa.europa.eu/second-idd-application-report-20222023-country-map_en. [cit. 2025-06-05].

GENERALI ČESKÁ POJIŠŤOVNA. Online. Povinné ručení. 2025. Dostupné z: https://www.generaliceska.cz/povinne-ruceni?_gl=1*1gx9wxs*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAjw9anCBhAWEiwAqBJ-c3PUCJkioZJ02Vn4HNDDv4Lswtvy9ViPbj6Ckq5LOqqZY-UjcwelTBoC27sQAvD_BwE&gbraid=0AAAAAD9h6DvWfGeob_iL05uK07si9qOA8. [cit. 2025-06-03].

GENERALI ČESKÁ POJIŠŤOVNA. Online. Výroční zpráva. 2023. Dostupné z: https://www.generaliceska.cz/documents/20183/26794/Vyrocní_zprava_2023.pdf/1979f09a-0925-421f-8955-390ad0528f48. [cit. 2025-04-25].

KLÍK.CZ. Online. Ceny pojištění automobilů v ČR ve srovnání s ostatními zeměmi. 2022. Dostupné z: <https://www.klik.cz/blog/ceny-pojisteni-automobilu-v-cr-ve-srovnani-s-ostatnimi-zememi/>. [cit. 2025-06-03].

KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA. Online. Aplikace Koopilot. 2025. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/pojisteni-automobilu/koopilot>. [cit. 2025-06-03].

KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA. Online. Výroční zpráva. 2023. Dostupné z: https://www.koop.cz/ver/1712913073000/file/edee/dokumenty/vyrocní-zpravy-archiv/VZ_KOOP_2023_cz_2_2str.pdf. [cit. 2025-04-25].

O pojištění. Online. 2022. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/vysledky-spolecnosti/svycarsky-pojistny-trh-v-roce-2022/c:26765/>. [cit. 2025-04-11].

OPOJIŠŤĚNÍ.CZ. Online. Vývoj finančního trhu. 2023. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2023-jak-si-vedlo-pojistovnictvi/c:27515/>. [cit. 2025-06-01].

PENÍZE.CZ. Online. Kdo vlastní pojišťovny a které jsou české. Přehled. 2022. Dostupné z: <https://www.penize.cz/pojisteni/430066-kdo-vlastni-pojistovny-a-ktere-jsou-ceske-prehled>. [cit. 2025-04-25].

Pojištění v kostce. [Praha]: Eva Gmentová, [2020]. ISBN 978-80-906748-7-5.

REPORTLINKER. Online. European Number of Enterprises of Non Life Insurance by Country. 2023. Dostupné z: <https://www.reportlinker.com/dataset/e0bd251846d5839c976d7e30a5b266af59364745>. [cit. 2025-06-05].

RIXO.CZ. Online. Povinné ručení Allianz. 2025. Dostupné z: <https://www.rixa.cz/povinne-ruceni-allianz/>. [cit. 2025-06-07].

RIXO.CZ. Online. Povinné ručení Uniqa. 2025. Dostupné z: <https://www.rixa.cz/povinne-ruceni-uniqa/>. [cit. 2025-06-03].

SYROVÝ, Petr a TYL, Tomáš. Osobní finance: 4. aktualizované vydání - řízení financí pro každého. Grada, 2021. ISBN 978-80-271-4286-6.

ŠULC, Jaroslav. Penzijní připojištění. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Finance. Osobní a rodinné finance. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

TATEK BENETTI, Karina a IZÁKOVÁ, Katarína. Pojišťovnictví: vybrané aspekty pojistných trhů. Expert. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-5329-9.

TOPPOJIŠTĚNÍ.CZ. Online. Kooperativa – povinné ručení. 2025. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni/produkty-pojistoven/kooperativa-povinne-ruceni>. [cit. 2025-06-03].

TOPPOJIŠTĚNÍ.CZ. Online. Povinné ručení. 2025. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni>. [cit. 2025-06-03].

TOPPOJIŠTĚNÍ.CZ. Online. Uniqa – povinné ručení. 2025. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni/produkty-pojistoven/uniqa-povinne-ruceni>. [cit. 2025-06-05].

UNIQA. Online. O společnosti. 2025. Dostupné z: <https://www.uniqa.cz/o-nas/>. [cit. 2025-04-25].

UNIQA. Online. Povinné ručení. 2025. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni/produkty-pojistoven/uniqa-povinne-ruceni>. [cit. 2025-06-03].

Životní pojištění. Finance. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0146-4.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Počet pojistných smluv v mil. ks

Příloha B: Struktura pojistného trhu v životním pojištění dle předepsaného pojistného v %

Příloha C: Propojištěnost životního a neživotního pojištění za rok 2022 v %

PŘÍLOHA A: Počet pojistných smluv v mil. ks

Pojištění	2020	2021	2022	2023
Neživotní	23,1	24,8	24,6	26,0
Životní	5,3	5,6	5,3	5,1
Celkem	28,4	30,4	29,9	31,1

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

PŘÍLOHA B: Struktura pojistného trhu v životním pojištění dle předepsaného pojistného v %

Životní pojištění	2020	2021	2022	2023
Doplňkové	38,9	42,4	43,9	47,0
Investiční	41,9	38,7	36,9	33,5
Rizikové	8,3	9,4	10,9	11,3
Tradiční	7,8	6,7	6,1	6,3
Ostatní	3,1	2,8	2,3	1,9

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)

PŘÍLOHA C: Propojištěnost životního a neživotního pojištění za rok 2022 v %

Oblast pojištění	Pojištění	
	životní	neživotní
Západní Evropa	4,5	4,5
Evropská unie	4,1	4,3
Česká republika	0,7	2,1
Skandinávie	4,2	2,0
Východní Evropa	0,6	1,6

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česká asociace pojišťoven, 2023)